

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Zagreb, 12. prosinca 2025.

NATJECANJA/SMOTRE IZ GEOGRAFIJE U ŠKOLSKOJ GODINI 2025./2026.

ORGANIZATOR/SUORGANIZATOR	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih Agencija za odgoj i obrazovanje Hrvatsko geografsko društvo (udruga, društvo, savez)
OPIS	Natjecanje iz geografije u svim kategorijama na školskoj i županijskoj razini sastoji se od pisane provjere znanja (ispita), a na državnoj razini od pisane provjere znanja (ispita) i pisane provjere geografskih vještina. Provjera geografskih vještina provodi se na samome natjecanju, na temelju izvora i materijala koje osiguravaju Državno povjerenstvo i škola domaćin. Pisana provjera znanja (ispit) sastoji se od zadataka otvorenog i zatvorenog tipa koji se rješavaju 75 minuta. Ukupan broj bodova je 50. U ispitu za školsko i županijsko natjecanje koriste se zadaci višestrukog izbora, povezivanja, redanja, sređivanja, korekcijski zadaci, zadaci dopunjavanja i kratkog odgovora, a na državnom natjecanju i zadaci produženog odgovora. Na državnom natjecanju provjeravaju se istraživačke, grafičke, kartografske, orijentacijske i matematičko-statističke geografske vještine u problemskim zadacima koji proizlaze iz ishoda navedenih u Dodatku 1 ovih Pravila u tab. 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. i 10. Ukupan broj bodova je 30. Pravo sudjelovanja na Natjecanju iz geografije imaju svi redoviti učenici osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske, u skladu s načelom slobode izbora svakog učenika, uključeni u program dodatne nastave i/ili izvannastavni program koji je u funkciji pripreme učenika za sudjelovanje na natjecanju.
CILJEVI	Razvijati interes za pojave i procese u geografskom prostoru. Poticati razvoj prostornog zora i prostorne inteligencije.

	Pridonosti afirmaciji izvrsnosti u području geografske pismenosti te kritičkom i kreativnom mišljenju o prostornim problemima i mogućim rješenjima.
ISHODI	Natjecanje učenika petih, šestih, sedmih i osmih razreda osnovnih škola na svim razinama provodi se prema ishodima učenja navedenima u Dodatku 1 ovih Pravila u tab. 1., 2., 3. i 4. Natjecanje učenika prvih, drugih, trećih i četvrtih razreda gimnazija na svim razinama provodi se prema ishodima učenja navedenima u Dodatku 1 ovih Pravila u tab. 5., 6., 7. i 8. Natjecanje učenika srednjih strukovnih i umjetničkih škola na svim razinama provodi se prema ishodima učenja navedenim u Dodatku 1 ovih Pravila u tab. 9. i 10. Na svim razinama natjecanja primjenjuje se načelo aktualizacije za prostorne pojave i procese za koje su podaci dostupni do početka drugoga polugodišta školske godine 2025./2026. Za primjenu načela aktualizacije kvantitativnih podataka preporučujemo koristiti pouzdane izvore.
RAZINE	Natjecanje iz geografije održava se na tri razine: školskoj, županijskoj i državnoj razini.
PREDSJEDNIK DRŽAVNOG POVJERENSTVA I KONTAKT E-MAIL ADRESA, POPIS ČLANOVA DRŽAVNOG POVJERENSTVA	• doc. dr. sc. Mladen Maradin, predsjednik Sveučilište u Zagrebu Prirodoslovno-matematički fakultet, Geografski odsjek telefon: +385 (0)14895432 e-pošta: mladen.maradin@azoo.hr • Danijel Bačan, univ. mag. educ. geogr., univ. mag. geogr., spec. pol., Osnovna škola Ivana Perkovca, Senkovec i Osnovna škola Luka, Luka • Ivica Borić, prof. geografije i talijanskog jezika i književnosti, Srednja strukovna škola bana Josipa Jelačića Sinj, Sinj i Glazbena škola Josipa Hatzea, Split • Sonja Burčar, prof. geografije, Agencija za odgoj i obrazovanje, Podružnica Osijek, Osijek • Andrea Dalić, univ. mag. educ. geogr. et hist., V. gimnazija, Zagreb • Filip Domaćinović, univ. mag. educ. geogr. et hist., I. gimnazija, Osijek • Hrvoje Drvenkar, prof. povijesti i geografije, Katolička klasična gimnazija s pravom javnosti u Virovitici, Virovitica • Martina Đuranec, prof. geografije, Gimnazija i strukovna škola Jurja Dobrile, Pazin • Karlo Horvat, univ. mag. educ. geogr., Škola za cestovni promet, Zagreb i Škola suvremenog plesa Ane Maletić, Zagreb • dr. sc. Ivan Ivić, viši asistent, Sveučilište u Zagrebu

	Prirodoslovno-matematički fakultet, Geografski odsjek, Zagreb • Dragan Jović, univ. mag. educ. geogr., Osnovna škola Nikole Tesle, Mirkovci i Osnovna škola Čakovci, Čakovci • Maja Jurgec, univ. mag. educ. geogr. et hist., Prva gimnazija Varaždin, Varaždin • Milorad Kondić, univ. mag. educ. geogr. et hist., XV. gimnazija, Zagreb • Matija Kuštek, univ. mag. educ. geogr. et hist., Osnovna škola Matije Gupca, Gornja Stubica • Stjepan Lucić, univ. mag. educ. geogr. et hist., Osnovna škola Ivana Gorana Kovačića, Staro Petrovo Selo i OŠ Ljudevita Gaja, Nova Gradiška • dr. sc. Karlo Mak, Gimnazija A. G. Matoša, Samobor • Dinko Marin, prof. geografije, OŠ Bartula Kašića, Zadar • dr. sc. Duško Marušić, Osnovna škola Ravne njive – Neslanovac, Split i Osnovna škola Žrnovnica, Žrnovnica • prof. dr. sc. Danijel Orešić, Sveučilište u Zagrebu Prirodoslovno-matematički fakultet, Geografski odsjek, Zagreb • prof. dr. sc. Ana Pejdo, Odjel za geografiju Sveučilišta u Zadru, Zadar • Ana Perak, prof. geografije, Katolička osnovna škola Šibenik, Šibenik i OŠ Brodarica, Brodarica • Danijela Perenc-Jaušovec, prof. geografije, I. osnovna škola Čakovec, Čakovec • Nevenka Pokos, prof. geografije, Osnovna škola Dobriše Cesarića, Zagreb • dr. sc. Renata Radan, Gimnazija Andrije Mohorovičića Rijeka, Rijeka • Jura Sabolek, univ. mag. geogr., Sveučilište u Zagrebu Prirodoslovno-matematički fakultet, Geografski odsjek, Zagreb • Ivan Šišak, univ. mag. geogr., Sveučilište u Zagrebu Prirodoslovno-matematički fakultet, Geografski odsjek, Zagreb • dr. sc. Biljana Vranković, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, Zagreb • izv. prof. dr. sc. Ružica Vuk, Sveučilište u Zagrebu Prirodoslovno-matematički fakultet, Geografski odsjek, Zagreb
KATEGORIJE	Na natjecanjima iz geografije učenici sudjeluju u deset kategorija: 5., 6., 7. i 8. razred osnovne škole, 1., 2., 3. i 4. gimnazije te A i B kategorija za srednje strukovne i umjetničke škole.
	Školska razina: 27. siječnja 2026. (utorak) u 13:00 sati.

VREMENIK	Županijska razina: 17. ožujka 2026. (utorak) u 10:00 sati. Državna razina: 5. – 8. svibnja 2026. (utorak – petak).
PRIJAVE	Prijava učenika na natjecanja i smotre u školskoj godini 2025./2026. i preuzimanje materijala potrebnih za provedbu natjecanja radit će se putem aplikacije za Natjecanja i smotre Agencije za odgoj i obrazovanje <i>natjecanja.azoo.hr</i>. Školski administrator kojeg imenuje ravnatelj škole unosi prijavu učenika u aplikaciju Agencije <i>natjecanja.azoo.hr</i>. Na školskoj razini natjecanja mogu sudjelovati učenici prijavljeni školskom povjerenstvu i uneseni u aplikaciju Agencije <i>natjecanja.azoo.hr</i> do 16. siječnja 2026. Mentori učenika dužni su školskom povjerenstvu i administratoru dati sve potrebne informacije o sebi i učeniku (<i>ime i prezime učenika, razred, (kategoriju natjecanja), službenu e-adresu (ime.prezime@skole.hr) učenika i mentora, broj mobitela mentora te u napomene treba upisati boluje li učenik od neke kronične bolesti, postoji li potreba za prilagodbom ispita ili potreba za prijevodom ispitnih materijala na jezik i pismo nacionalne manjine – upisati jezik</i>). Mentori potpisane privole roditelja/skrbnika i izjave mentora dostavljaju školskom povjerenstvu. Za pravodoban unos podataka o prijavljenim učenicima odgovorno je Školsko povjerenstvo za natjecanje iz geografije. Učenike nije moguće prijaviti u aplikaciju Agencije <i>natjecanja.azoo.hr</i> nakon datuma prijave određenoga Općim pravilima. Na županijskoj razini natjecanja iz geografije sudjeluju učenici koje je pozvalo županijsko povjerenstvo na temelju analize dostavljenih ispita predloženika sa školske razine natjecanja i na temelju objavljene konačne ljestvice poretka učenika po pojedinim kategorijama, a sukladno potpisanoj izjavi sa sljedećim podacima (<i>ime i prezime učenika, razred/kategorija, ime i prezime mentora, ime škole, sjedište škole, županija i postignuti rezultat</i>). Ljestvica poretka objavljuje se na mrežnim stranicama škole domaćina i u aplikaciji Agencije najkasnije deset dana prije provedbe županijske razine Natjecanja iz geografije. Županijska razina natjecanja održava se istodobno u svim školama Republike Hrvatske prema objavljenom vremeniku natjecanja. Na državnom natjecanju sudjeluju oni učenici koje poziva Državno povjerenstvo nakon uvida u njihove ispite. Objedinjene ljestvice poretka predloženih učenika za državno natjecanje i popis pozvanih učenika Državno povjerenstvo će objaviti na mrežnim stranicama Agencije za odgoj i obrazovanje (<i>www.azoo.hr</i>). To se ujedno smatra i javnim pozivom na državnu razinu natjecanja pa se učenici neće dodatno pozivati pisanim pozivom na adresu škole. O svim razinama natjecanja, a posebice o državnome natjecanju, mentori su dužni pratiti informacije o natjecanjima koje su objavljene na mrežnim stranicama Agencije. Broj učenika iz

	osnovnih i srednjih škola koji se pozivaju na državno natjecanje određuje Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih. Ako pozvani učenik i/ili mentor iz opravdanih razloga nisu u mogućnosti doći na državno natjecanje, škola mora o tome obavijestiti predsjednika Državnoga povjerenstva elektroničkom poštom najkasnije dva dana prije državnoga natjecanja. Agencija ne podmiruje troškove smještaja i prehrane za mentore i učenike koji nisu pravovremeno odjavili svoj dolazak na državnu razinu natjecanja, tj. nastali trošak podmiruje škola. Mentori učenika s teškoćama dužni su pravodobno, odmah nakon prijave učenika za školsku razinu natjecanja te najmanje petnaest dana prije održavanja županijske i državne razine natjecanja dostaviti na e-mail adresu natjecanjaismotre@azoo.hr koje tehničke uvjete organizatori trebaju osigurati za sudjelovanje njihovih učenika te rješenje nadležne institucije na kojemu temelje svoj zahtjev. Mentori trebaju najmanje petnaest dana prije županijske razine natjecanja obavijestiti nadležno Županijsko povjerenstvo o imenima učenika za koje su u aplikaciji prijavili potrebu za prilagodbom ispita.
PROVEDBA	Ispiti znanja i zadaci za provjeru geografskih vještina označavaju se zaporkama. Zaporku čini peteroznamenasti broj i jedna riječ primjerenog značenja (npr. 12345 PONIKVA). Korištenje riječi i broja neprimjerenog značenja rezultirat će odlukom Državnoga povjerenstva o isključenju učenika s Natjecanja iz geografije. Zaporka se upisuje na priloženi obrazac zajedno s imenom, prezimenom i OIB-om učenika, razredom, školom, mjestom, općinom ili gradom, županijom te imenom i prezimenom učitelja/nastavnika mentora. Taj se obrazac stavlja u omotnicu koja se zalijepi i na njoj se ništa ne piše. Ispit se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) u bilo kojem dijelu ispitnog materijala rezultira diskvalifikacijom učenika. Zadaci za provjeru geografskih vještina rješavaju se prema uputi na naslovnici rada. Odgovori učenika trebaju biti čitljivo napisani pisanim slovima poštujući pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova, kao i normu standardnog hrvatskog jezika. U zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova. Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispitnog

materijala. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije. Za vrijeme rješavanja zadataka za provjeru geografskih vještina ne smije se koristiti ništa osim pribora navedenog u popisu objavljenom na mrežnim stranicama Hrvatskoga geografskog društva (www.hagede.hr) do **27. travnja 2026.**

Pri vrednovanju odgovora član povjerenstva koji pregledava zadatke kemijskom olovkom s crvenom tintom znakom √ označava da je odgovor ispravan, ispisuje broj ostvarenih bodova uz odgovore, upisuje ukupan broj bodova na naslovnicu ispitnog materijala te svojim potpisom potvrđuje točnost broja bodova, što, nakon pregleda, supotpisuju još dva člana povjerenstva. Ako se pri upisivanju broja bodova ili pri konačnom zbroju bodova pogriješi, pogrešku valja precrtati dvjema kosim crtama te dopisati ispravak s potpisom svih članova povjerenstva (3 člana). Učitelj/nastavnik koji pregledava zadatke i ne vrednuje ih prema uputi za rješavanje ne može biti član povjerenstva sljedeće dvije školske godine.

Školska razina natjecanja

Školsku razinu natjecanja provode školska povjerenstva za Natjecanje iz geografije koja imenuju ravnatelj škola.

Ravnatelj imenuje članove Školskog povjerenstva za natjecanje iz geografije prema Općim pravilima za provedbu natjecanja i smotri. Član školskog povjerenstva može biti učitelj/nastavnik geografije, ako nije mentor učeniku. U školama gdje je jedan ili dva učitelja/nastavnika geografije (koji su ujedno i mentori učenicima) ravnatelj škole može imenovati i njih u povjerenstvo kao članove s tim da predsjednik povjerenstva bude treća osoba. Školsko povjerenstvo natjecanje provodi prema ovim Pravilima.

Ovlaštene osobe u školama (školski administratori) koje su imenovali ravnatelj škola preuzimat će iz aplikacije ispitne materijale, listić za zaporku, izjavu za mentore i privolu za roditelje/skrbnike učenika. **Obrasci** privole, izjave i listić za zaporku (Dodatak 2 ovih Pravila) **bit će dostupni školskim administratorima** u aplikaciji Agencije **od 9. siječnja 2026.** Ako se tijekom natjecanja pojave bilo kakve teškoće, školsko povjerenstvo o tome odmah obavještava **Županijsko povjerenstvo** i po potrebi Državno povjerenstvo.

Nakon održane školske razine natjecanja, školski administrator preuzima iz aplikacije Agencije točne odgovore i proslijeđuje ih školskom povjerenstvu. Školska povjerenstva dužna su vrednovati odgovore natjecatelja, sastaviti ljestvice poretka te organizatorima natjecanja u županijama dostaviti izvješća, ljestvice poretka svih učenika koji su sudjelovali na natjecanju te prijedlog učenika za županijsku razinu natjecanja s natjecateljskom dokumentacijom (listiće sa zaporkama i vrednovane ispite)u

	roku kojega odredi županijsko povjerenstvo i na način koji odredi županijsko povjerenstvo. Školska povjerenstva kopije ispita predloženika čuvaju u matičnim školama do kraja školske godine, kao i dokumentaciju drugih učenika koji su sudjelovali na školskom natjecanju, zajedno s potpisanim privolama i izjavama. Za točnost podataka odgovorna je škola, odnosno ravnatelj škole. Nakon održane školske razine natjecanja u roku 48 sati rezultate u aplikaciju unose administratori u školama koje je imenovao ravnatelj škole. Županijska razina natjecanja Na temelju dostavljenih prijedloga školskih povjerenstava, županijska povjerenstva objedinjuju popise predloženih učenika u jedinstvenu ljestvicu poretka po pojedinim kategorijama. Nakon analize dostavljenih ispita i ostale natjecateljske dokumentacije predloženika, županijska povjerenstva prema jedinstvenim kriterijima utvrđuju i objavljuju konačni popis učenika pozvanih na županijsku razinu natjecanja (po razredima/kategorijama) i označavaju ih u aplikaciji. Broj učenika iz osnovnih i srednjih škola koji se pozivaju na županijsku razinu natjecanja određuju upravna tijela županija nadležna za poslove obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Županijsko Natjecanje iz geografije održava se u školama domaćinima u utorak, 17. ožujka 2026. u 10:00 sati. Županijska razina natjecanja održava se istodobno u svim školama Republike Hrvatske prema objavljenom vremeniku natjecanja. Pisana provjera znanja (ispit) sastoji se od zadataka koji se rješavaju 75 minuta. Ukupan broj bodova je 50. U zadacima se provjeravaju odgojno-obrazovni ishodi navedeni za županijsko natjecanje u Dodatku 1 ovih Pravila. Obrasci (Dodatak 2) i ispiti za provedbu natjecanja bit će dostupni u aplikaciji za natjecanje u ponedjeljak, 16. ožujka 2026. u 12:00 sati, a točni odgovori 17. ožujka 2026. od 11:30 sati. Nakon vrednovanja učeničkih odgovora, uvida i rješavanja žalbi, Županijsko povjerenstvo unos i u aplikaciju rezultate. Na temelju tih rezultata predsjednik Državnoga povjerenstva u aplikaciji izdvaja predloženike za državno natjecanje. Za državnu razinu natjecanja predloženici su učenici s prva tri najbolja rezultata po razredu/kategoriji natjecanja u svojoj županiji. Za Splitsko-dalmatinsku, Primorsko-goransku, Osječko-baranjsku i Zagrebačku županiju predloženici su učenici s pet najboljih rezultata za svaki razred / kategoriju natjecanja, a za Grad Zagreb učenici sa sedam najboljih rezultata za svaki razred / kategoriju natjecanja. Županijsko povjerenstvo 24 sata nakon provedenog županijskog natjecanja e-mailom dostavlja predsjedniku Državnoga povjerenstva (e-mail: mladen.maradin@azoo.hr)
--	---

	izvješće o provedenom natjecanju. Državno povjerenstvo objedinjava ljestvicu predloženih iz svih županija (ime i prezime učenika, razred/kategorija natjecanja, ime i prezime mentora, ime škole, sjedište škole, županija i postignuti rezultat) po pojedinim kategorijama i objavljuje je na www.azoo.hr 19. ožujka 2026. te izdvaja učenike za koje županijsko povjerenstvo treba dostaviti natjecateljsku dokumentaciju. Županijsko povjerenstvo na adresu Agencije za odgoj i obrazovanje, Zagreb, Donje Svetice 38 (s naznakom: za Natjecanje iz geografije) dostavlja: vrednovane ispite predloženika, listiće sa zaporkom, ljestvice poretka po kategorijama (razredima) u roku 24 sata od objave navedenoga popisa. Pri dostavi dokumentacije, listić sa zaporkom mora biti spojen (zaklaman) s pripadajućim ispitom predloženika. Zaporku treba spojiti tako da bude na kraju dokumentacije pojedinog predloženika. Županijska povjerenstva zadržavaju kopije (fotografije ili skenove) ispita predloženika i čuvaju ih do kraja školske godine. Nakon analize dostavljenih originalnih ispita i ostale natjecateljske dokumentacije predloženika, Državno povjerenstvo utvrđuje i objavljuje ljestvicu poretka i popis pozvanih učenika (po kategorijama natjecanja). U slučaju uočenih nepravilnosti Državno povjerenstvo zadržava pravo revizije ljestvice poretka sa županijske razine Natjecanja te je dužno do 2. travnja 2026. objaviti popis pozvanih učenika i mentora na državno natjecanje. Nakon revizije zadataka Državnog povjerenstva, Županijska povjerenstva trebaju revidirati ljestvice poretka i te ljestvice objaviti kao konačne. Tek po svršetku revizije zadataka revidiraju se ljestvice poretka i dodjeljuju se priznanja učenicima na županijskoj razini natjecanja. Revidirane rezultate u aplikaciju unosi predsjednik Državnog povjerenstva do 3. travnja 2026. Natjecatelji imaju pravo tražiti i dobiti objašnjenje za promjenu svojih bodova. Zahtjev za objašnjenje predsjedniku Državnoga povjerenstva elektroničkom poštom dostavlja mentor učenika. Državno povjerenstvo nije dužno obrazloženja davati roditeljima/skrbnicima ni ravnateljima niti telefonski niti u pisanom obliku. Državno natjecanje Program državne razine natjecanja obuhvaća natjecateljski i posebni dio. Natjecateljski dio sastoji se od pisane provjere znanja (ispita) i zadataka za provjeru geografskih vještina. Vrijeme potrebno za rješavanje zadataka za provjeru geografskih vještina ovisi o tipu zadataka i bit će objavljeno na državnome natjecanju. Pribor potreban za rješavanje učenici donose na natjecanje, prema popisu objavljenom na
--	--

	mrežnim stranicama Hrvatskoga geografskog društva (www.hagede.hr). Posebni dio programa natjecanja sastoji se od stručnog terenskog izlaska u mjestu održavanja natjecanja, demonstriranja vještina (orijentacija, kretanje po terenu...), slušanja stručnih predavanja, razgledavanja izložbi (slika, učeničkih plakata...), druženja te stručnih razgovora i okruglih stolova za mentore učenika. Učenicima koji osvoje prva tri mjesta na dodjeljuju se priznanja, a ostalim sudionicima pohvalnice. Mentori čiji učenici sudjeluju na natjecanju dobivaju zahvalnice. Priznanja, pohvalnice i zahvalnice za državnu razinu natjecanja preuzimaju se iz aplikacije Agencije <i>natjecanja.azoo.hr</i>. Nakon završene državne razine natjecanja, školski administrator zadužen za rad u aplikaciji za natjecanja, dužan je učenicima i mentorima izdati priznanja, pohvalnice i zahvalnice. Pravila ponašanja na državnoj razini Natjecanja iz geografije: • mentori i učenici koji nisu u mogućnosti doći na državnu razinu natjecanja i smotri dužni su se na vrijeme javiti predsjedniku državnog povjerenstva da bi se pravovremeno otkazao njihov smještaj; • mentori i učenici na natjecanjima i smotrama kojima nije organiziran prijevoz, već sudionici dolaze javnim prijevozom, dužni su ostati i sudjelovati na natjecanju ili smotri do njezina kraja jer o tomu ovisi pozivanje škole na iduću smotru i refundiranje putnih troškova; • škole i mentori dužni su obavijestiti predsjednika državnog povjerenstva u slučaju da odlaze s natjecanja prije završetka, kao i u slučaju da na natjecanje umjesto mentora dolazi druga osoba; • poželjno je da svi koji imaju privatne obveze na dan natjecanja ili smotre ili su spriječeni doći ili moraju ranije otići osiguraju zamjenu kako se ne bi ometao rad ostalih sudionika; • na svim razinama natjecanja, posebice na državnoj razini očekuje se pristojno ponašanje učenika i mentora prema svim sudionicima, kao i prema predsjedniku i članovima državnog povjerenstva, što razumijeva pristojno ophođenje, izbjegavanje verbalnih napada i sukoba, vršenje pritiska na predsjednika i voditelja puta (primjerice da se s natjecanja ili smotre po završetku krene ranije kući radi privatnih obveza i sličnih razloga); • mentori i učenici dužni su sudjelovati i nazočiti sadržajima natjecanja iz geografije na svim razinama natjecanja.
--	---

ELEMENTI VREDNOVANJA	Pisana provjera znanja (ispit) sastoji se od zadataka otvorenog i zatvorenog tipa koji se rješavaju 75 minuta. Ukupan broj bodova je 50. U ispitu za školsku i županijsku razinu natjecanje koriste se zadaci višestrukog izbora, povezivanja, redanja, sređivanja, korekcijski zadaci, zadaci dopunjavanja i kratkog odgovora, a na državnom natjecanju i zadaci produženog odgovora. Zadaci za provjeru geografskih vještina sastoje se od problemskih zadataka koje učenik prema uputama samostalno rješava na terenu i u učionici služeći se priloženim radnim materijalima. Zadaci proizlaze iz odgojno-obrazovnih ishoda navedenih u Dodatku 1 ovih Pravila u tab. 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. i 10. i odnose se na sposobnost rješavanja problema i specifične orijentacijske, matematičko-statističke, grafičke i kartografske geografske vještine za pojedini razred. Kriterij vrednovanja rezultata državnih natjecanja pri upisu u prvu godinu prijediplomskih i integriranih studijskih programa na Geografskom odsjeku PMF-a Sveučilišta u Zagrebu te na Odjelu za geografiju Sveučilišta u Zadru: 1. Izravan upis za tri ili četiri sudjelovanja na državnom Natjecanju iz geografije u kategoriji srednjih škola. 2. Izravan upis za osvojeno jedno od prvih deset mjesta na državnom Natjecanju iz geografije u kategoriji srednjih škola. 3. Dodatnih 100 bodova za svako sudjelovanje na državnoj razini Natjecanju iz geografije u kategoriji srednjih škola (i osvojeno od 11. mjesta nadalje). Učenicima se za jednu školsku godinu vrednuje samo jedan, bolji rezultat. Međunarodna natjecanja Izbor učenika za sudjelovanje na međunarodnom natjecanju provodi se sukladno <i>Pravilniku o izboru učenika za sudjelovanje na Svjetskoj geografskoj olimpijadi</i>, objavljenom na mrežnim stranicama Hrvatskoga geografskog društva (www.hagede.hr).
BODOVANJE	U ispitu na školskoj razini natjecanja potpuno ispravno riješeni zadaci prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dvama ili trima bodovima. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. U ispitu na županijskoj i državnoj razini natjecanja potpuno ispravno riješeni zadaci prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dvama ili trima bodovima. U djelomično ispravno

	riješanim zadacima boduju se ispravno riješene čestice. Na tim je razinama natjecanja dopušteno jedno ispravljanje svakog odgovora na način da se pogrešan odgovor stavi u zagradu i precrta jednom crtom, a iznad, ispod ili desno od precrtanog odgovora upiše točan odgovor i uz točan odgovor skraćeni potpis (paraf) ili inicijali imena i prezimena. U zadacima za provjeru geografskih vještina ispravno riješene čestice boduju se s pola ili jednim bodom, ako su odgovori napisani prema uputi za rješavanje. Dopušteno je jedno ispravljanje svakog odgovora na način da se pogrešan odgovor stavi u zagradu i precrta jednom crtom, a iznad, ispod ili desno od precrtanog odgovora upiše točan odgovor i uz točan odgovor skraćeni potpis (paraf) ili inicijali imena i prezimena. U ispitima na svim razinama natjecanja te u zadacima za provjeru geografskih vještina netočno riješeni zadaci i odgovori u kojima su riječi ili slova podebljana te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom velikih tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se. Ako više učenika ima ukupno isti broj bodova, zauzimaju isto mjesto. U tom slučaju se određeni broj mjesta izostavlja. Mjesto svakog natjecatelja redni je broj koji je za jedan veći od broja natjecatelja koji imaju veći broj bodova od njega (tzv. standardno natjecateljsko rangiranje). Na primjer, ako su na prvom mjestu dva natjecatelja s istim brojem bodova, sljedeći natjecatelj je na trećem mjestu.
UPUTE ZA PISANJE RADNJE I OBRANE SAMOSTALNOGA RADA	/
ŽALBENI POSTUPAK	Na svakoj razini natjecanja nakon pregleda svih odgovora sastavljaju se privremene ljestvice poretka koje sadrže: zaporku, kategoriju, OIB učenika i broj bodova. Nakon proteka vremena predviđenoga za rješavanje žalbi objavljuje se ljestvica poretka po kategorijama s podacima: ime i prezime učenika, ostvareni broj bodova, razred, škola i sjedište škole te ime i prezime učitelja/nastavnika mentora. Nakon objave te ljestvice žalbe nisu moguće. Nakon školskog i županijskog natjecanja Natjecateljima i njihovim mentorima dopušten je uvid u zadatke i odgovore u nazočnosti člana povjerenstva. Na državnome natjecanju za sve natjecatelje organizirano se provodi uvid u vrednovanje svih zadataka pisane provjere i zadataka za provjeru geografskih vještina. Uvid provode članovi razrednoga povjerenstva koji su vrednovali odgovore. Ako učenik smatra da njegovi odgovori nisu ispravno vrednovani, može u dogovoru s mentorom podnijeti žalbu povjerenstvu u roku od

	30 minuta nakon obavljenog uvida u zadatke. Povjerenstvo je dužno odmah riješiti sve žalbe, a svoje odgovore napisati i dati ih učenicima. Nakon rješavanja svih žalbi obznanjuje se ljestvica poretka školskog i županijskog natjecanja na mrežnoj stranici škole u kojoj se natjecanje održalo. Mišljenje Državnoga povjerenstva je konačno i nakon njega žalbe više nisu moguće. Ljestvica konačnog poretka državnoga natjecanja objavljuje se na mrežnim stranicama Agencije za odgoj i obrazovanje.
PRILOZI	Sastavni dio ovih Pravila su Dodatak 1 (popis odgojno-obrazovnih ishoda koji se provjeravaju na pojedinim razinama za svaku kategoriju natjecanja) te Dodatak 2 (obrasci za Natjecanje iz geografije 2026. godine).

DODATAK 1: popis odgojno-obrazovnih ishoda koji se provjeravaju na pojedinim razinama natjecanja

Tab. 1. Raspored ishoda učenja za peti razred osnovnih škola

Razina natjecanja	Odgojno-obrazovni ishodi
Školska razina natjecanja 5. razred GEO OŠ A.5.1. Učenik objašnjava važnost geografije u svakodnevnom životu. GEO OŠ A.B.5.2. Učenik opisuje osnovna obilježja Zemlje koristeći se globusom. GEO OŠ A.B.5.3. Učenik analizira globalnu raspodjelu kopna i mora na geografskoj karti i globusu te uspoređuje prostorne identitete na kontinentskoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. GEO OŠ B.5.2. Učenik razlikuje vrste geografskih karata prema mjerilu i sadržaju te s pomoću tumača interpretira elemente karte na različitim prostornim razinama. GEO OŠ B.5.3. Učenik se orijentira u zavičaju s pomoću topografske karte, plana grada (naselja) i kompasa.	- prepoznaje važnost geografije u svakodnevnom životu - prepoznaje geografske sadržaje koji se poučavaju u nastavnom procesu - razlikuje na globusu ekvator i polove i uspoređuje ih s prikazom na geografskoj karti - objašnjava smjer, trajanje i posljedice rotacije Zemlje - uspoređuje geografski smještaj, geografski položaj te obilježja kontinenata i oceana na globusu i geografskoj karti - razlikuje kontinente Staroga i Novog svijeta - razlikuje europske regije i Hrvatsku kao članicu Europske unije s pomoću tematske karte - razlikuje grafičko od brojčanog mjerila - određuje udaljenosti koristeći grafičko mjerilo - razlikuje geografske karte prema mjerilu i sadržaju - prepoznaje načine izrade geografskih karata, ulogu kartografije te probleme prikazivanja zakrivljene površine - čita geografsku kartu s pomoću tumača - koristi elemente geografske mreže za određivanje geografskog smještaja - određuje glavne i sporedne strane svijeta na grafičkim prikazima i geografskim kartama - prepoznaje primjere orijentacije prema pojavama u prirodi - prepoznaje primjere suvremene orijentacije (GNSS) - imenuje na isječku topografske karte/planu grada (naselja) osnovne elemente prirodne i društvene osnove - analizira jednostavnu skicu kretanja po terenu
Županijska razina natjecanja 5. razred GEO OŠ A.5.4. Učenik opisuje oblik, granice i državne simbole Republike Hrvatske, objašnjava aspekte položaja te izdvaja prirodno-geografske regije i upravno-teritorijalne jedinice koristeći se geografskim kartama. GEO OŠ B.5.4. Učenik objašnjava mehanizme nastanka i oblikovanja	o ishodi učenja navedeni za školsku razinu natjecanja i sljedeći ishodi: - razlikuje državne granice, oblik teritorija i državne simbole Republike Hrvatske - objašnjava posebnosti geografskog i prometno-geografskog položaja Hrvatske - uspoređuje prirodno-geografske regije i upravno-teritorijalne jedinice Hrvatske - objašnjava prirodna obilježja kao identitetnu osnovu Hrvatske (panonska, dinarska, jadranska) - uspoređuje različite prostorne identitete Hrvatske - razlikuje osnovne dijelove u unutarnjoj građi Zemlje - razlikuje pomicanje razlomljenih dijelova Zemljine kore i dijela Zemljinog plašta - analizira promjenjivost reljefa pod utjecajem unutarnjih i vanjskih procesa - prepoznaje postupke i načine ponašanja prilikom potresa

reljefa na Zemlji. GEO OŠ B.C.5.5. Učenik uspoređuje reljefna obilježja panonskoga i dinarskoga prostora Hrvatske te ih vrednuje kao životni prostor.	- razlikuje relativnu od nadmorske visine - imenuje reljefne oblike na grafičkim prikazima i fotografijama - uspoređuje primjere reljefnih oblika uz pomoć grafičkih prikaza i fotografija - prepoznaje međuovisnost reljefa te naseljenosti i djelatnosti
Državna razina natjecanja 5. razred GEO OŠ B.C.5.5. Učenik uspoređuje reljefna obilježja panonskoga i dinarskoga prostora Hrvatske te ih vrednuje kao životni prostor. GEO OŠ C.5.1. Učenik objašnjava raspodjelu i kruženje vode na Zemlji te njezinu važnost za život i istražuje mogućnosti vlastitoga doprinosa u racionalnome korištenju voda. GEO OŠ C.5.2. Učenik opisuje osnovna obilježja i važnost kopnenih voda na Zemlji i u Hrvatskoj te podržava njihovo održivo iskorištavanje.	o ishodi učenja navedeni za školsku i županijsku razinu natjecanja i sljedeći ishodi: - razlikuje primjere planina, prapornih zaravni, riječnih dolina, poloja, riječnih terasa, zaval, kotlina i krških polja - uspoređuje reljefna obilježja panonskoga i dinarskoga prostora - razlikuje osnovne pojavne oblike vode na Zemlji - uspoređuje zastupljenost slatke i slane vode na Zemlji - analizira kruženje vode u prirodi - prepoznaje važnost vode za život - analizira mogućnosti vlastitoga doprinosa u racionalnom korištenju vode - prepoznaje koncept održivosti (održivi razvoj) na primjeru odnosa prema slatkoj vodi - opisuje koncept održivosti (održivi razvoj) na primjeru odnosa prema slatkoj vodi - opisuje osnovna obilježja i važnost voda na kopnu - izdvaja i opisuje osnovne elemente tekućice i porječja na primjeru velike rijeke koristeći se geografskom kartom - navodi i imenuje na geografskoj karti veće svjetske i hrvatske rijeke - razlikuje prirodna jezera od umjetnih te navodi i na geografskoj karti imenuje primjere iz Republike Hrvatske i svijeta
Državna razina natjecanja 5. razred GEO OŠ B.C.5.5. Učenik uspoređuje reljefna obilježja panonskoga i dinarskoga prostora Hrvatske te ih vrednuje kao životni prostor. GEO OŠ C.5.1. Učenik objašnjava raspodjelu i kruženje vode na Zemlji te njezinu važnost za život i istražuje mogućnosti vlastitoga doprinosa u racionalnome korištenju voda. GEO OŠ C.5.2. Učenik opisuje osnovna obilježja i važnost kopnenih voda na Zemlji i u Hrvatskoj te	PROVJERA GEOGRAFSKIH VJEŠTINA - obrađuje podatke, prikazuje ih tablično te donosi zaključak - analizira podatke u tablicama i na dijagramima - izrađuje jednostavnu skicu kretanja po terenu - analizira međuovisnost reljefa, naseljenosti i djelatnosti na primjerima iz Hrvatske - opisuje koncept održivosti (održivi razvoj) na primjeru odnosa prema slatkoj vodi - izdvaja i opisuje osnovne elemente tekućice i porječja na primjeru velike rijeke koristeći se geografskom kartom - navodi i imenuje na geografskoj karti veće svjetske i hrvatske rijeke - razlikuje prirodna jezera od umjetnih te navodi i na geografskoj karti imenuje primjere iz Republike Hrvatske i svijeta

podržava njihovo održivo iskorištavanje. GEO OŠ B.5.2. Učenik razlikuje vrste geografskih karata prema mjerilu i sadržaju te s pomoću tumača interpretira elemente karte na različitim prostornim razinama. GEO OŠ B.5.3. Učenik se orijentira u zavičaju s pomoću topografske karte, plana grada (naselja) i kompasa.	
---	--

Tab. 2. Raspored ishoda učenja za šesti razred osnovnih škola

Razina natjecanja	Odgojno-obrazovni ishodi
Školska razina natjecanja 6. razred GEO OŠ B.6.5. Učenik opisuje atmosferu i vrijeme, objašnjava najvažnije klimatske elemente, prikuplja i analizira podatke o vremenu te obrazlaže važnost vremenske prognoze. GEO OŠ B.6.6. Učenik objašnjava složene utjecaje na obilježja klime, uspoređuje klimatske dijagrame te čita kartu klasifikacija klima. GEO OŠ C.6.3. Učenik objašnjava međuovisnost klime, tla i živoga svijeta te utjecaj čovjeka na promjenu bioraznolikosti na primjerima iz zavičaja i Hrvatske. GEO OŠ C.6.4. Učenik navodi i opisuje prirodna bogatstva, sirovine i izvore energije, navodi vrste onečišćenja i mjere zaštite te objašnjava važnost selektiranja otpada.	- opisuje atmosferu te položaj i važnost troposfere - prepoznaje obilježja vremena - objašnjava najvažnije klimatske elemente - obrazlaže važnost prikupljanja podataka o vremenu i važnost vremenske prognoze - opisuje da se zrak zagrijava od podloge te s tim povezuje pad temperature u troposferi s porastom nadmorske visine - opisuje da se topli zrak (zagrijan od podloge) uzdiže, a hladan spušta - povezuje tlak zraka s nastankom vjetrova i stabilnošću vremena, opisuje ciklonu i anticiklonu - razlikuje planetarne vjetrove i njihova obilježja - razlikuje vrste padalina i opisuje njihov nastanak - opisuje revoluciju Zemlje, navodi trajanje i posljedice revolucije i nagutosti Zemljine osi te njihov utjecaj na klimu - uspoređuje obilježja godišnjih doba u različitim regijama Hrvatske - razlikuje na geografskoj karti obratnice i polarnice - analizira na crtežima, geografskim kartama i globusu toplinske pojaseve, njihove specifičnosti i povezuje ih s klimatskim obilježjima - razlikuje vrijeme i klimu - objašnjava utjecaj pojedinih klimatskih čimbenika na obilježja klime - izračunava srednju dnevnu, mjesečnu i godišnju temperaturu zraka i mjesečnu i godišnju količinu padalina - očitava/čita klimatski dijagram - razlikuje klimatske razrede i na klimatskoj karti analizira njihov prostorni raspored - analizira i uspoređuje tipove klima u Hrvatskoj s pomoću klimatskih dijagrama i tematske karte - razlikuje najčešće vrste tala u Hrvatskoj - objašnjava međusobnu povezanost klime, tla, biljnoga i životinjskoga svijeta na primjerima iz Hrvatske - analizira antropogeni utjecaj na tlo i živi svijet na primjerima iz Hrvatske - uspoređuje načine očuvanja bioraznolikosti - analizira prirodna bogatstva, sirovine i izvore energije - razlikuje obnovljive od neobnovljivih izvora energije i objašnjava utjecaj njihova korištenja na okoliš - analizira primjere onečišćenja okoliša na lokalnoj i globalnoj razini - prepoznaje načine selektiranja i recikliranja otpada - razlikuje moguće mjere zaštite od onečišćenja
Županijska razina natjecanja 6. razred GEO OŠ B.A.6.1. Učenik interpretira	o ishodi učenja navedeni za školsku razinu natjecanja i sljedeći ishodi: - uspoređuje broj stanovnika u Hrvatskoj i svijetu - analizira linijski dijagram kretanja broja stanovnika

podatke o broju i razmještanju stanovnika i gustoći naseljenosti na primjerima iz Hrvatske i svijeta. GEO OŠ B.A.6.2. Učenik analizira sastavnice općega kretanja stanovništva svijeta i Hrvatske te njezinih prirodnih cjelina i županija. GEO OŠ B.A.6.3. Učenik objašnjava raznolikost svjetskoga stanovništva analizirajući pojedine strukture, identificira probleme koji iz toga proizlaze te izgrađuje pozitivan i tolerantan odnos prema drugim kulturnim zajednicama poštujući raznolikosti.	- izračunava gustoću naseljenosti - analizira topografske karte i identificira uzroke neravnomjerne naseljenosti - analizira s pomoću tematskih karata razmještaj stanovništva i gustoću naseljenosti u Hrvatskoj i svijetu - identificira depopulaciju kao dominantan demografski proces u Hrvatskoj - analizira prirodnu promjenu broja stanovnika - objašnjava odrednice prirodnoga kretanja (rodnost, smrtnost) - razlikuje uzroke i posljedice prirodne promjene na primjerima iz Hrvatske i svijeta - objašnjava vrste, uzroke i posljedice migracija - objašnjava prirodno i prostorno kretanje stanovništva Hrvatske - analizira opće kretanje stanovništva koristeći se jednostavnim dijagramima (linijskim, stupčastim) i tematskim kartama - analizira s pomoću dijagrama i tematskih karata jezičnu, vjersku, obrazovnu, gospodarsku, narodnosnu i biološku strukturu stanovništva na primjerima iz svijeta i Hrvatske - uspoređuje primjere različitih pisama - razlikuje važne jezike međunarodnoga sporazumijevanja od jezika s najvećim brojem govornika - razlikuje vjeroispovijesti u Hrvatskoj - identificira demografske probleme na temelju biološke i gospodarske strukture
Državna razina natjecanja 6. razred GEO OŠ A.6.1. Učenik objašnjava stvaranje suvremene hrvatske države, opisuje političko uređenje i upravno-teritorijalnu organizaciju Republike Hrvatske. GEO OŠ B.A.6.4. Učenik razlikuje ruralna i urbana naselja, prepoznaje funkcije i njihov prostorni raspored te objašnjava hijerarhiju gradskih naselja na primjeru Hrvatske. GEO OŠ C.A.6.1. Učenik razlikuje kategorije zaštite prirode, navodi primjere zaštićene prirodne i kulturne baštine u Hrvatskoj, objašnjava važnost zaštićenih područja i lokaliteta kao gospodarskoga potencijala i elementa	o ishodi učenja navedeni za školsku i županijsku razinu natjecanja te sljedeći ishodi: - objašnjava stvaranje suvremene hrvatske države te utjecaje susjednih prostorana oblikovanje identiteta - uspoređuje oblik državnog uređenja Hrvatske s primjerima iz svijeta - razlikuje uloge zakonodavne, izvršne i sudske vlasti - objašnjava vrijednosti demokracije i građanskih prava s naglaskom na prava djece - razlikuje prostorne jedinice u upravno-teritorijalnoj organizaciji Hrvatske - razlikuje urbana i ruralna naselja te način života u njima - uspoređuje utjecaj gradskih funkcija na prostor (rad, stanovanje, školovanje, turizam, trgovina, kultura...) i s njima povezane migracije - identificira sustav naselja kao oblik prostorne organizacije - objašnjava hijerarhiju gradskih naselja - razlikuje na geografskoj karti makroregionalne i regionalne centre u Hrvatskoj - obrazlaže potrebu zaštite prirode na primjerima iz Hrvatske - razlikuje oblike zaštite prirode i imenuje na slijepoj karti stroge rezervate (SR), nacionalne parkove (NP), parkove prirode (PP), regionalne parkove (RP) i geoparkove (GP) u Hrvatskoj - objašnjava pojam i važnost baštine - navodi primjere kulturne materijalne i nematerijalne baštine u Hrvatskoj - pokazuje na geografskoj karti i prepoznaje na karakterističnim fotografijama hrvatske lokalitete s UNESCO-ova popisa svjetske baštine

identiteta te sudjeluje u aktivnostima čuvanja i adekvatnoga vrednovanja baštine na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.	
Državna razina natjecanja 6. razred GEO OŠ B.A.6.1. Učenik interpretira podatke o broju i razmještanju stanovnika i gustoći naseljenosti na primjerima iz Hrvatske i svijeta. GEO OŠ B.A.6.2. Učenik analizira sastavnice općega kretanja stanovništva svijeta i Hrvatske te njezinih prirodnih cjelina i županija.	PROVJERA GEOGRAFSKIH VJEŠTINA - obrađuje podatke, prikazuje ih tablično i grafički (linijski i/ili stupčasti i/ili kružni dijagram) te donosi zaključak - analizira linijski dijagram kretanja broja stanovnika - s pomoću dobivenih podataka izrađuje linijski dijagram - izračunava gustoću naseljenosti - analizira tematske karte i navodi uzroke neravnomjerne naseljenosti - s pomoću tematskih karata opisuje razmještaj stanovništva i gustoću naseljenosti u Hrvatskoj i svijetu - identificira depopulaciju kao dominantan demografski proces u Hrvatskoj - opisuje prirodnu promjenu broja stanovnika - objašnjava odrednice prirodnoga kretanja (rodnost, smrtnost) - navodi uzroke i posljedice prirodne promjene na primjerima iz Hrvatske i svijeta - objašnjava pojam, vrste te uzroke i posljedice migracija – objašnjava prirodno i prostorno kretanje stanovništva Hrvatske - analizira opće kretanje stanovništva koristeći se jednostavnim dijagramima (linijskim, stupčastim) i tematskim kartama

Tab. 3. Raspored ishoda učenja za sedmi razred osnovnih škola

Razina natjecanja	Odgojno-obrazovni ishodi
Školska razina natjecanja 7. razred GEO OŠ A.B.7.1. Učenik objašnjava geografski smještaj i utjecaj geografskoga položaja na razvijenost Europe te opisuje utjecaj Europljana na druge dijelove svijeta. GEO OŠ A.B.7.2. Učenik objašnjava nastanak političke karte Europe, procese integriranja te važnost suradnje i poštovanja različitosti. GEO OŠ A.B.7.3. Učenik obrazlaže nastanak, razvoj i značenje Europske unije u Europi i svijetu te utjecaj institucija EU-a na pojedinca i države. GEO OŠ A.B.7.5. Učenik analizira europske regije s obzirom na njihove posebnosti. GEO OŠ B.A.7.1. Učenik analizira prirodno-geografska obilježja Europe i objašnjava njihov utjecaj na naseljenost i gospodarske aktivnosti. GEO OŠ A.B.7.4. Učenik objašnjava demografske i gospodarske posebnosti europskih država na temelju prikupljenih i obrađenih podataka.	- opisuje granice i geografski smještaj Europe s pomoću geografske karte - analizira geografski položaj Europe i njegove posljedice - opisuje prometno značenje Europe s posebnim osvrtom na uključenost Hrvatske u mrežu paneuropskih prometnih koridora - razlikuje republike i monarhije - analizira razlike u površini i broju stanovnika europskih država - imenuje najvažnije europske integracije (EU, EFTA, CEFTA, NATO) i navodi njihovo područje djelovanja - analizira nastanak i proširenje Europske unije s pomoću tematske karte te njezino značenje EU-a u Europi i svijetu - navodi najvažnije institucije EU-a i analizira utjecaj institucija i glavnih politika EU-a na pojedinca i države - uspoređuje geografske posebnosti europskih regija - navodi države prema pripadnosti europskim regijama s pomoću geografske karte - navodi nazive eona i geoloških era važnih za oblikovanje reljefa Europe - razlikuje dijelove Europe prema geološkoj starosti s pomoću tematske karte - imenuje primjere reljefnih cjelina različite starosti s pomoću geografske karte - uspoređuje najvažnija obilježja europskih mora, - na karti razlikuje strme i položene obale - obrazlaže razvedenost europskih obala i razlikuje tipove obalne razvedenosti - na geografskoj karti imenuje važnije europske rijeke i klasificira ih prema sljevovima - razlikuje vrste jezera po postanku (tektonska, akumulacijska i erozijska) s primjerima koje imenuje na geografskoj karti - uspoređuje najzastupljenije tipove klime s pomoću klimatskih dijagrama te navodi i opisuje pripadajuću vegetaciju - analizira utjecaj prirodno-geografskih obilježja na naseljenost i gospodarstvo Europe s pomoću tematskih karata - analizira promjenu broja stanovnika Europe od 17. st. do današnjice s pomoću linijskoga dijagrama - analizira podatke o gustoći naseljenosti europskih država, imenuje ih na slijepoj karti - analizom strukture europskoga stanovništva uz pomoć grafičkih priloga - objašnjava opće kretanje stanovništva Europe prema njegovim sastavnicama - uspoređuje obilježja i na geografskoj karti određuje prostorni raspored hrvatskoga iseljništva - objašnjava uzroke i posljedice neravnomjernoga gospodarskog razvoja Europe te imenuje na geografskoj karti prostore najveće gospodarske razvijenosti i navodi važnije gospodarske djelatnosti
Županijska razina natjecanja 7. razred	o ishodi učenja navedeni za školsku razinu natjecanja te sljedeći ishodi: - opisuje Alpe i posebnosti života u njima - uspoređuje Pribaltičku i Panonsku nizinu prema prirodnoj osnovi, gospodarskoj valorizaciji i načinu života

GEO OŠ A.B.7.6. Učenik analizira specifične uvjete života u velikim prirodnim regijama Srednje Europe te objašnjava utjecaj povijesnih zbivanja na različit stupanj gospodarskoga razvoja pojedinih država. GEO OŠ A.B.7.7. Učenik analizira utjecaj prirodno-geografskih i društveno-geografskih posebnosti na oblikovanje mediteranskoga kulturno-civilizacijskog kruga te njegov utjecaj na Hrvatsku i svijet.	- objašnjava gospodarsku važnost sredogorja i utjecaj na rani industrijski razvoj Njemačke - objašnjava utjecaj povijesnoga, kulturnog i političkog razvoja na različit razvoj istočnoga i zapadnoga dijela Srednje Europe te Hrvatske - analizira posebnosti i značenje Njemačke u Europi i svijetu - razlikuje Sredozemlje (Mediteran) i Sredozemno more - opisuje osnovna obilježja Sredozemnoga mora - opisuje specifičnosti mediteranskoga kulturno-civilizacijskog kruga - analizira gospodarsku važnost turizma i utjecaj na preobrazbu prostora u državama Južne Europe
Državna razina natjecanja 7. razred GEO OŠ A.B.7.7. Učenik analizira utjecaj prirodno-geografskih i društveno-geografskih posebnosti na oblikovanje mediteranskoga kulturno-civilizacijskog kruga te njegov utjecaj na Hrvatsku i svijet. GEO OŠ A.B.7.8. Učenik analizira specifične uvjete života u državama Jugoistočne Europe te utjecaj povijesnih zbivanja na različit stupanj gospodarskoga razvoja pojedinih država. GEO OŠ B.A.7.2. Učenik analizira najvažnije čimbenike koji utječu na gospodarski razvoj i urbanizaciju država Zapadne Europe.	o ishodi učenja navedeni za školsku i županijsku razinu natjecanja te sljedeći ishodi: - analizira posebnosti Italije i njezinu ulogu u regiji, Europi i svijetu - analizira prometnu važnost Jugoistočne Europe - objašnjava čimbenike koji utječu na gospodarski razvoj regije Jugoistočna Europa - analizira s pomoću tematske karte etničku i vjersku heterogenost država Jugoistočne Europe - uspoređuje položaj hrvatskoga stanovništva u državama Jugoistočne Europe - obrazlaže utjecaj povijesnih zbivanja na različit stupanj gospodarskoga razvoja pojedinih država Jugoistočne Europe - objašnjava povijesno-kulturni utjecaj Jugoistočne Europe na Hrvatsku - analizira geografske posebnosti Bosne i Hercegovine - obrazlaže važnost Sjevernoga mora i podmorja - opisuje obilježja priobalja i obrazlaže njihovu gospodarsku valorizaciju - objašnjava nastanak i tijek industrijalizacije na primjeru Ujedinjenoga Kraljevstva - objašnjava utjecaj industrijalizacije na urbanizaciju i stvaranje urbanih regija - objašnjava utjecaj kolonijalizma na društveno-gospodarska obilježja država Zapadne Europe - uspoređuje posebnosti Ujedinjenoga Kraljevstva i Francuske te ulogu tih država u regiji, Europi i svijetu
Državna razina natjecanja 7. razred GEO OŠ A.B.7.7. Učenik analizira utjecaj prirodno-geografskih i društveno-geografskih posebnosti na oblikovanje mediteranskoga kulturno-civilizacijskog	PROVJERA GEOGRAFSKIH VJEŠTINA - prikuplja podatke na terenu i/ili iz drugih izvora - obrađuje podatke, prikazuje ih tablično, grafički (linijski i/ili stupčasti i/ili kružni dijagram) i kartografski (tematska karta) te donosi zaključak - predstavlja rezultate istraživačkoga rada - analizira zadani prostor (regiju Europe) s obzirom na prirodno-geografska i društveno-gospodarska obilježja - obrađuje podatke demografskih i gospodarskih posebnosti europskih država i regija

kruga te njegov utjecaj na Hrvatsku i svijet. GEO OŠ A.B.7.6. Učenik analizira specifične uvjete života u velikim prirodnim regijama Srednje Europe te objašnjava utjecaj povijesnih zbivanja na različit stupanj gospodarskoga razvoja pojedinih država.	- analizira gospodarsku važnost turizma i utjecaj na preobrazbu prostora u državama Južne Europe - objašnjava utjecaj povijesnoga, kulturnog i političkog razvoja na različit razvoj istočnoga i zapadnoga dijela Srednje Europe te Hrvatske
---	---

Tab. 4. Raspored ishoda učenja za osmi razred osnovnih škola

Razina natjecanja	Odgojno-obrazovni ishodi
Školska razina natjecanja 8. razred GEO OŠ B.8.2. Učenik određuje geografske koordinate zadanoga mjesta na geografskim kartama, služi se digitalnim kartama, snalazi se i kreće u prostoru s pomoću topografske karte, plana grada (naselja), kompasa i GNSS-a GEO OŠ B.8.3. Učenik objašnjava položaj, gibanja i međudjelovanje Zemlje s drugim nebeskim tijelima u Sunčevu sustavu i svemiru i njihov utjecaj na život na Zemlji GEO OŠ B.8.4. Učenik objašnjava starost i građu Zemlje, opisuje glavne unutarnje procese oblikovanja reljefa te na primjerima objašnjava uzroke i posljedice pokreta litosfernih ploča GEO OŠ B.8.5. Učenik klasificira klimatske tipove, opisuje njihova obilježja i povezuje ih sa živim svijetom.	- objašnjava elemente topografske karte - analizira na topografskoj karti elemente prirodne i društvene osnove - služi se digitalnim kartama za potrebe planiranja putovanja - koristi se brojčanim mjerilom - izrađuje jednostavnu skicu kretanja po azimutu - orijentira se kompasom - koristi se satelitskom navigacijom - određuje geografsku širinu i dužinu zadanoga mjesta na općim geografskim kartama - opisuje nastanak svemira, Sunčeva sustava, Zemlje i Mjeseca - razlikuje zvijezde od planeta - opisuje položaj Sunčeva sustava u galaksiji Mliječna staza - navodi planete Sunčeva sustava prema udaljenosti od Sunca - razlikuje planete Zemljine i Jupiterove skupine - navodi osnovna obilježja i značenje Sunca i Mjeseca - objašnjava Mjesečeve mijene - objašnjava pomrčinu Sunca i Mjeseca - objašnjava posljedice rotacije Zemlje te posljedice revolucije Zemlje i nagnutosti Zemljine osi - razlikuje mjesno i pojasno vrijeme te objašnjava datumsku granicu - objašnjava položaj Zemlje i Sunca na karakteristične datume početaka godišnjih doba s pomoću crteža (skice) - objašnjava starost i građu Zemlje - razlikuje tri osnovne skupine stijena i navodi primjere - objašnjava osnovna načela teorije globalne tektonike ploča - razlikuje tri osnovna pokreta litosfernih ploča i tipove njihovih granica - objašnjava procese orogeneze, vulkanizma i seizmizma na granicama litosfernih ploča - opisuje Pacifički vatreni prsten - analizira i izrađuje klimatske dijagrame - navodi glavne klimatske tipove prema Köppenovoj klasifikaciji - analizira obilježja glavnih tipova klime s pomoću klimatskoga dijagrama - objašnjava rasprostranjenost tipova klime s pomoću geografske karte - opisuje živi svijet pripadajućih tipova klime - računa srednju dnevnu, mjesečnu, godišnju temperaturu zraka i količinu padalina
Županijska razina natjecanja	o ishodi učenja navedeni za školsku razinu natjecanja te sljedeći ishodi: - uspoređuje geografski smještaj i položaj Azije s drugim kontinentima

8. razred GEO OŠ A.B.8.1. Učenik analizira prirodno-geografska i društveno-geografska obilježja Azije s pomoću geografske karte i različitih grafičkih prikaza. GEO OŠ A.B.8.2. Učenik analizira i objašnjava odabrane probleme suvremenoga razvoja Azije.	- objašnjava specifičnosti reljefa, klime, voda i živoga svijeta Azije - objašnjava specifičnosti stanovništva, naselja i gospodarstva Azije - na geografskoj karti imenuje regije Azije - analizira i uspoređuje odabrane probleme Jugozapadne i Srednje Azije (aridnost i gospodarenje vodama, važnost nafte i plina, krizna žarišta i migracije) - analizira specifične probleme Monsunske Azije (mekanizam nastanka i posljedice monsuna, prirodne prijetnje i ugroženost okoliša) - analizira i uspoređuje populacijske izazove Kine, Indije i Japana (promjene broja i struktura stanovništva, populacijske politike, brza urbanizacija) - analizira i uspoređuje ulogu Kine, Indije i Japana u svjetskome gospodarstvu
Državna razina natjecanja 8. razred GEO OŠ A.B.8.3. Učenik analizira prirodno-geografska i društveno-geografska obilježja Afrike s pomoću geografske karte i različitih grafičkih prikaza. GEO OŠ A.B.8.4. Učenik analizira i objašnjava odabrane probleme suvremenoga razvoja Afrike.	o ishodi učenja navedeni za školsku i županijsku razinu natjecanja te sljedeći ishodi: - uspoređuje geografski smještaj i položaj Afrike s drugim kontinentima - objašnjava specifičnosti reljefa, klime, voda i živoga svijeta Afrike - objašnjava specifičnosti stanovništva, naselja i gospodarstva Afrike - na geografskoj karti imenuje regije Afrike - objašnjava uzroke i posljedice siromaštva (prirodno-geografska uvjetovanost, nagli porast broja stanovnika, utjecaj kolonijalizma i neokolonijalizma, politička nesigurnost, ratovi, migracije) - analizira uzroke, pojavnost, rasprostranjenost (prirodno-geografska uvjetovanost, slaba zdravstvena zaštita, loši higijenski uvjeti, nizak stupanj obrazovanosti) i posljedice bolesti i epidemija - obrazlaže uzroke i posljedice dezertifikacije na primjeru Sahela - obrazlaže nejednaku raspodjelu vodnih resursa i njihovu valorizaciju - analizira strukturu gospodarstva i utjecaj na okoliš (samodostatno gospodarenje, monokulturno gospodarstvo, ovisnost o svjetskome tržištu i prirodnim uvjetima)
Državna razina natjecanja 8. razred GEO OŠ A.B.8.3. Učenik analizira prirodno-geografska i društveno-geografska obilježja Afrike s pomoću geografske karte i različitih grafičkih prikaza.	PROVJERA GEOGRAFSKIH VJEŠTINA - obrazlaže uzroke i posljedice dezertifikacije - obrazlaže nejednaku raspodjelu vodnih resursa i njihovu valorizaciju - analizira zadani prostor (regiju Afrike) s obzirom na prirodno-geografska i društveno-gospodarska obilježja, primjenjujući kartografske i orijentacijske vještine - obrađuje podatke o demografskim i gospodarskim posebnostima regija Afrike primjenjujući statističko-matematičke i grafičke vještine (linijski i/ili stupčasti i/ili kružni dijagram) - prikazuje podatke tablično, grafički (dijagrami) i kartografski (tematske karte) te donosi zaključak

GEO OŠ B.8.2. Učenik određuje geografske koordinate zadanoga mjesta na geografskim kartama, služi se digitalnim kartama, snalazi se i kreće u prostoru s pomoću topografske karte, plana grada (naselja), kompasa i GNSS-a	- analizira na topografskoj karti elemente prirodne i društvene osnove - služi se digitalnim kartama za potrebe planiranja putovanja - koristi se brojčanim mjerilom - izrađuje jednostavnu skicu kretanja po azimutu - orijentira se kompasom - koristi se satelitskom navigacijom - određuje geografsku širinu i dužinu zadanoga mjesta na općim geografskim kartama
---	--

Tab. 5. Raspored ishoda učenja za prvi razred gimnazija

Razina natjecanja	Odgojno-obrazovni ishodi
Školska razina natjecanja 1. razred GEO SŠ B.1.2. Učenik opisuje osnovna obilježja geoloških razdoblja, razlikuje vrste stijena prema nastanku, glavne strukturne elemente litosfere, objašnjava postanak fosila, metode određivanja starosti stijena, postanak reljefa i njegovih glavnih genetskih tipova te njihovu međuovisnost s društvom i njegovim aktivnostima na primjerima iz svijeta i Hrvatske koristeći se geografskim kartama i IKT-om.	- razlikuje eone geološke prošlosti, ere i periode u fanerozoiku te epohe paleogena, neogena i kvartara - interpretira geološku kartu - razlikuje vrste stijena prema nastanku i navodi primjere njihova iskorištavanja - objašnjava nastanak i značenje fosila - razlikuje metode određivanja starosti stijena - razlikuje glavne strukturne elemente litosfere - objašnjava endogene procese i njima nastale reljefne oblike - objašnjava egzogene procese i njima nastale reljefne oblike - objašnjava geografsku raspodjelu glavnih tipova reljefa i njihov utjecaj na naseljenost, djelatnosti i život u svijetu i Hrvatskoj - objašnjava geografsku raspodjelu potresnih zona te prepoznaje iskazivanje jačine potresa na Richterovoj ljestvici
Županijska razina natjecanja 1. razred GEO SŠ B.1.3. Učenik objašnjava utjecaj klimatskih modifikatora na određene klimatske elemente koristeći se geografskim kartama i IKT-om. GEO SŠ B.1.4. Učenik objašnjava uzroke i posljedice svih razina cirkulacije atmosfere s primjerima iz svijeta i Hrvatske koristeći se geografskim kartama i IKT-om. GEO SŠ B.1.5. Učenik se koristi sinoptičkom kartom za razumijevanje prognoze vremena.	o ishodi učenja navedeni za školsku razinu natjecanja te sljedeći ishodi: - analizira tablice i grafičke prikaze klimatskih elemenata (temperatura zraka, tlak zraka, vjetar, vlaga u zraku, padaline i naoblaka) u Hrvatskoj i svijetu te koristi s njima povezane mjerne jedinice, uređaje i način mjerenja - obrazlaže utjecaj klimatskih faktora (atmosfera, geografske širine, raspodjele kopna i mora, nadmorske visine, reljefa i morskih struja) na klimatske elemente u Hrvatskoj i svijetu - objašnjava geografsku raspodjelu temperature zraka, tlaka zraka i padalina na Zemlji s pomoću geografskih karata - objašnjava efekt staklenika - objašnjava uzroke planetarne cirkulacije - objašnjava postanak monsunskih vjetrova - objašnjava zračne mase i opisuje fronte - objašnjava nastanak, razvoj i obilježja ciklone i anticiklone - objašnjava obilježja i kretanje tropskih ciklona - objašnjava tercijarnu cirkulaciju - razlikuje elemente sinoptičke karte - analizira geografsku raspodjelu elemenata sinoptičke karte i na temelju njih opisuje vrijeme prikazano na karti - analizira situaciju na sinoptičkoj karti i na temelju nje predviđa vrijeme (eventualnu promjenu tijekom jednoga dana)
Državna razina natjecanja 1. razred	o ishodi učenja navedeni za školsko i županijsko natjecanje te sljedeći ishodi: - razlikuje na geografskim kartama pet oceana te otvorena i zatvorena mora za koje navodi primjere - objašnjava svojstva mora (temperatura, slanoća, boja i prozirnost)

GEO SŠ B.1.6. Učenik analizira prirodno-geografska obilježja i društveno-gospodarsko značenje mora koristeći se geografskim kartama i IKT-om. GEO SŠ B.1.7. Učenik objašnjava i uspoređuje pojavu i značenje voda na kopnu i njihova obilježja te navodi primjere iz svijeta i Hrvatske koristeći se geografskim kartama i IKT-om. GEO SŠ B.C.1.8. Učenik objašnjava utjecaj voda na naseljenost i gospodarski razvoj na primjerima iz svijeta i Hrvatske koristeći se geografskim kartama i IKT-om.	- objašnjava geografsku raspodjelu površinske temperature i slanoće mora - objašnjava osnovna obilježja oceana, Sredozemnog i Jadranskog mora - opisuje postanak, obilježja i utjecaj valova, morskih struja i morskih mijena - analizira gospodarsko značenje mora i podmorja te proces litoralizacije s primjerima iz svijeta i Hrvatske - objašnjava osnovne tipove protočnih režima (kišni, snježni, ledenjački i kombinirani) - razlikuje egzoreička, endoreička i areička područja te imenuje primjere na karti svijeta - analizira hrvatske vodne zalihe, opisuje njihovu kakvoću i navodi mjere održivoga gospodarenja i očuvanja kakvoće voda - opisuje glavna obilježja velikih hrvatskih rijeka te imenuje rijeke na karti - razlikuje jezera prema položaju, postanku, stalnosti, slanoći i organskoj produkciji te navodi primjere iz Hrvatske i svijeta i imenuje ih na geografskoj karti - objašnjava ekološku važnost močvara - objašnjava ulogu tekućica i dolina u naseljenosti, prometu i gospodarstvu s primjerima iz svijeta i Hrvatske - objašnjava hidroenergetsku ulogu rijeka u svijetu i Hrvatskoj te navodi pozitivne i negativne posljedice gradnje velikih akumulacija - objašnjava uzroke i posljedice poplava te različite pristupe u obrani od poplava s primjerima iz svijeta i Hrvatske - razlikuje različite prirodne uvjete otjecanja i vodoopskrbe u krškom i izvankrškom dijelu Hrvatske
Državna razina natjecanja 1. razred GEO SŠ B.1.2. Učenik opisuje osnovna obilježja geoloških razdoblja, razlikuje vrste stijena prema nastanku, glavne strukturne elemente litosfere, objašnjava postanak fosila, metode određivanja starosti stijena, postanak reljefa i njegovih glavnih genetskih tipova te njihovu međuovisnost s društvom i njegovim aktivnostima na primjerima iz svijeta i Hrvatske koristeći se geografskim kartama i IKT-om. GEO SŠ B.1.3. Učenik objašnjava utjecaj klimatskih modifikatora na određene klimatske elemente koristeći se geografskim kartama i IKT-om. GEO SŠ B.1.7. Učenik objašnjava i uspoređuje pojavu i značenje voda na	PROVJERA GEOGRAFSKIH VJEŠTINA – navodi geološku podjelu na eone, podjelu fanerozoika na ere i periode te paleogena, neogena i kvartara na epohe – razlikuje vrste stijena prema nastanku i navodi primjere njihova iskorištavanja* – objašnjava egzogene procese i njima nastale reljefne oblike**** – objašnjava geografsku raspodjelu glavnih tipova reljefa i njihov utjecaj na naseljenost, djelatnosti i život u svijetu i Hrvatskoj – analizira podatke iz tablica i grafičkih prikaza – obrazlaže utjecaj atmosfere, geografske širine, raspodjele kopna i mora, nadmorske visine, reljefa i morskih struja na klimatske elemente – objašnjava geografsku raspodjelu temperature zraka, tlaka zraka i padalina na Zemlji s pomoću geografskih karata i IKT-a – objašnjava količinu, pojavne oblike i raspodjelu voda na kopnu i u podzemlju – objašnjava osnovne tipove protočnih režima (kišni, snježni, ledenjački i kombinirani) – analizira hrvatske vodne zalihe, opisuje njihovu kakvoću i navodi mjere održivoga gospodarenja i očuvanja kakvoće voda* – opisuje glavna obilježja velikih (možda neće biti velike rijeke-da maknemo?) hrvatskih rijeka te pokazuje i imenuje rijeke na karti – objašnjava ulogu tekućica i dolina u naseljenosti, prometu i gospodarstvu s primjerima iz svijeta i Hrvatske – objašnjava hidroenergetsku ulogu rijeka u svijetu i Hrvatskoj te navodi pozitivne i negativne posljedice gradnje velikih akumulacija* – objašnjava uzroke i posljedice poplava te različite pristupe u obrani od poplava s primjerima iz svijeta i Hrvatske* – uspoređuje tradicionalne i suvremene načine natapanja, vodoopskrbe i odvodnje u svijetu i Hrvatskoj – razlikuje različite prirodne uvjete otjecanja i vodoopskrbe u krškom i izvankrškom dijelu Hrvatske

kopnu i njihova obilježja te navodi primjere iz svijeta i Hrvatske koristeći se geografskim kartama i IKT-om. GEO SŠ B.C.1.8. Učenik objašnjava utjecaj voda na naseljenost i gospodarski razvoj na primjerima iz svijeta i Hrvatske koristeći se geografskim kartama i IKT-om. GEO SŠ B.C.1.9. Učenik analizira utjecaj čovjeka na tlo, živi svijet i bioraznolikost na primjerima iz Hrvatske i svijeta koristeći se geografskim kartama i IKT-om.	– objašnjava važnost tla – s pomoću tematskih karata obrazlaže geografsku raspodjelu glavnih vrsta tala u svijetu i Hrvatskoj – analizira procese degradacije tla (erozija, salinifikacija, laterizacija), opisuje primjere sprječavanja degradacije iz svijeta i Hrvatske – razlikuje prirodni i izmijenjeni biljni pokrivač i analizira uzroke i posljedice smanjenja bioraznolikosti i nestanka određenih staništa u svijetu i Hrvatskoj – argumentira potrebu očuvanja bioraznolikosti*
---	---

Tab. 6. Raspored ishoda učenja za drugi razred gimnazija

Razina natjecanja	Odgojno-obrazovni ishodi
Školska razina natjecanja 2. razred GEO SŠ B.2.1. Učenik analizira razmještaj i kretanje broja stanovnika, pokazatelje prirodnoga i prostornog kretanja stanovništva te demografske strukture i procese na lokalnoj, nacionalnoj i svjetskoj razini s pomoću tablica, grafičkih prikaza i geografske karte. GEO SŠ B.2.2. Učenik analizira uzroke i posljedice suvremenih demografskih procesa na lokalnoj, nacionalnoj i svjetskoj razini s pomoću tablica, grafičkih prikaza i geografske karte.	- analizira razmještaj i kretanje broja stanovnika te gustoću naseljenosti na različitim prostornim razinama - analizira natalitet, mortalitet, infantilni mortalitet, fertilitet, vitalitet, prirodnu promjenu, koeficijent maskuliniteta i feminiteta na različitim prostornim razinama - uspoređuje demografski razvoj država različitoga stupnja gospodarske razvijenosti - analizira prostorno kretanje stanovništva (migracije prema uzroku, dometu i trajanju) - uspoređuje prostore s različitim trendovima općega kretanja stanovništva - analizira demografske strukture (biološka, obrazovna, gospodarska, nacionalna, vjerska, jezična) na različitim prostornim razinama - uspoređuje i analizira očekivano trajanje života u različitim dijelovima svijeta - analizira tipove i mjere populacijskih politika (eugenička, redistributivna, restriktivna i ekspanzivna) i kritički ih prosuđuje - analizira utjecaj pojedinih demografskih struktura i procesa na gospodarski i prostorni razvoj - analizira uzroke i posljedice suvremenih migracija radne snage - izračunava demografske pokazatelje na temelju zadanih vrijednosti
Županijska razina natjecanja 2. razred GEO SŠ A.B.2.1. Učenik analizira utjecaj globalizacije na razvoj gospodarstva i društva na različitim prostornim razinama. GEO SŠ B.2.3. Učenik analizira i uspoređuje morfološku i funkcionalnu strukturu naselja te uspoređuje obilježja i funkcije ruralnih i urbanih naselja u Hrvatskoj. GEO SŠ B.2.4. Učenik istražuje nodalno-funkcionalnu organizaciju Hrvatske. GEO SŠ B.2.5. Učenik analizira razvoj urbanih naselja, promjenu njihove	o ishodi učenja navedeni za školsku razinu natjecanja i sljedeći ishodi: - analizira utjecaj prometa i trgovine na proces globalizacije - objašnjava utjecaj globalizacije na pojedine djelatnosti (trgovina, turizam, promet, poljoprivreda, industrija) i ekonomiju znanja - analizira ulogu multinacionalnih kompanija u svjetskome gospodarstvu - analizira ulogu ekonomskih integracija i međunarodnih organizacija u svijetu (EU, USMCA, MERCOSUR, CEFTA, OPEC, UN, WTO, BRICS) - uspoređuje različite kriterije za određivanje gradskih naselja i prosuđuje njihovu primjenu - analizira funkcionalnu i morfološku strukturu naselja na primjerima izrazličitih dijelova svijeta - uspoređuje funkcije naselja na odabranim primjerima iz Hrvatske i svijeta - razlikuje etape urbanizacije - analizira i uspoređuje razvoj urbanih naselja, njihovu prostornu i socioekonomsku strukturu - uspoređuje obilježja osnovnih kulturno-genetskih tipova gradova - uspoređuje hijerarhijsku strukturu naselja (subregionalne, regionalne i makroregionalne centre u Hrvatskoj)

prostorne i socioekonomske strukture.	
Državna razina natjecanja 2. razred GEO SŠ B.2.6. Učenik istražuje i analizira promjenu čimbenika lokacije gospodarskih djelatnosti. GEO SŠ B.2.7. Učenik analizira i uspoređuje različite pokazatelje razvijenosti na svim prostornim razinama. GEO SŠ B.C.2.8. Učenik analizira strukturu, rezerve i prostorni raspored energetske izvora i mineralnih sirovina, prepoznaje važnost sirovina i energije za gospodarski razvoj. GEO SŠ B.2.9. Učenik analizira razvoj, obilježja, prostorni raspored i značenje industrije.	o ishodi učenja navedeni za školsku i županijsku razinu natjecanja te sljedeći ishodi: - analizira prirodno-geografske i društveno-geografske čimbenike lokacije gospodarskih djelatnosti na različitim primjerima iz Hrvatske i svijeta - analizira strukturu gospodarstva u odabranoj regiji, Hrvatskoj, Europi i svijetu (prema udjelu zaposlenih i dohotku prema sektorima djelatnosti) - uspoređuje važnost pojedinih sektora djelatnosti - analizira i kritički raspravlja o gospodarskim i socioekonomskim pokazateljima razvijenosti - razlikuje i objašnjava važnost resursa i sirovina - analizira s pomoću geografske karte prostorni raspored, resursa, neobnovljivih i obnovljivih izvora energije, industrijskih prostora, prometnih i trgovinskih tokova - analizira energetske potencijale, proizvodnju i potrošnju električne energije na različitim prostornim razinama - uspoređuje proizvodnju i potrošnju energije u Hrvatskoj s odabranim državama u Europi i svijetu - objašnjava pojavu industrijalizacije, deindustrijalizacije i reindustrijalizacije na primjerima - razlikuje stare i nove industrije te stare i nove industrijske prostore - analizira obilježja industrija visokih tehnologija u svijetu i Hrvatskoj - uspoređuje prostorni raspored tehnoloških parkova i tehnopolisa u svijetu - analizira značenje industrije za gospodarski razvoj uspoređujući podatke o industrijskoj proizvodnji, broju zaposlenih u industriji i udjelu u BDP-u na primjeru Hrvatske i odabranih država
Državna razina natjecanja 2. razred GEO SŠ B.2.2. Učenik analizira uzroke i posljedice suvremenih demografskih procesa na lokalnoj, nacionalnoj i svjetskoj razini s pomoću tablica, grafičkih prikaza i geografske karte. GEO SŠ B.2.5. Učenik analizira razvoj urbanih naselja, promjenu njihove prostorne i socioekonomske strukture GEO SŠ B.2.6. Učenik istražuje i analizira promjenu čimbenika lokacije gospodarskih djelatnosti	PROVJERA GEOGRAFSKIH VJEŠTINA – prikuplja podatke na terenu i/ili iz drugih izvora – obrađuje podatke, prikazuje ih tablično, grafički (dijagrami) i kartografski (tematske karte) te donosi zaključak – predstavlja rezultate istraživačkoga rada – navodi različite kriterije za određivanje gradskih naselja i prosuđuje njihovu primjenu – analizira funkcionalnu i morfološku strukturu naselja – uspoređuje funkcije naselja – uspoređuje hijerarhijsku strukturu naselja (subregionalne, regionalne, makroregionalne i mikroregionalne centre u Hrvatskoj) – analizira funkcionalnu strukturu naselja (funkcija rada, centralne funkcije) – istražuje nodalno-funkcionalnu organizaciju prostora – opisuje etape urbanizacije – analizira i uspoređuje razvoj urbanih naselja, njihovu prostornu i socioekonomsku strukturu – analizira promjenu funkcionalne i morfološke strukture naselja – uspoređuje obilježja osnovnih kulturno-genetskih tipova gradova – analizira prirodno-geografske i društveno-geografske čimbenike lokacije gospodarskih djelatnosti na različitim primjerima iz Hrvatske i svijeta – analizira promjenu važnosti pojedinih čimbenika lokacije – analizira i istražuje održivi razvoj prostora u kojemu živi s obzirom na lokaciju gospodarskih djelatnosti

GEO SŠ B.2.7. Učenik analizira i uspoređuje različite pokazatelje razvijenosti na svim prostornim razinama.	– analizira strukturu gospodarstva u zavičaju, Hrvatskoj, Europi i svijetu (prema udjelu zaposlenih i dohotku prema sektorima djelatnosti) – uspoređuje važnost pojedinih sektora djelatnosti – navodi, analizira i kritički raspravlja o gospodarskim i socioekonomskim pokazateljima razvijenosti – razlikuje i objašnjava važnost resursa i sirovina – s pomoću geografske karte analizira prostorni raspored neobnovljivih i obnovljivih izvora energije – argumentirano raspravlja o važnosti i obvezi korištenja obnovljivih izvora energije te zauzima stav o njihovom korištenju – analizira energetske potencijale, proizvodnju i potrošnju električne energije u zavičaju i Hrvatskoj – objašnjava pojavu industrijalizacije, deindustrijalizacije i reindustrijalizacije na primjerima – razlikuje stare i nove industrije – opisuje stare i nove industrijske prostore i pokazuje ih na geografskoj karti – analizira obilježja i navodi primjere industrija visokih tehnologija u svijetu i Hrvatskoj – analizira značenje industrije za gospodarski razvoj uspoređujući podatke o industrijskoj proizvodnji, broju zaposlenih u industriji i udjelu u BDP-u na primjeru Hrvatske – objašnjava važnost ponovnoga korištenja, smanjivanja, recikliranja i promjena načina korištenja otpada – analizira probleme gospodarenja otpadom u zavičaju, Hrvatskoj i svijetu – navodi osnovnu funkciju zemljišne knjige (gruntnice) i katastra te razlikuje katastarsku općinu od katastarske čestice – na odabranim primjerima opisuje postupak provedbe zahvata u prostoru primjenjujući geografska znanja i vještine – služi se informacijskim sustavom prostornoga uređenja (ISPU) – služi se preglednikom katastarskih podataka za pronalazak katastarskih čestica na katastarskom planu
--	---

Tab. 7. Raspored ishoda učenja za treći razred gimnazija

Razina natjecanja	Odgojno-obrazovni ishodi
Školska razina natjecanja 3. razred GEO SŠ B.3.2. Učenik analizira promjene klime te argumentirano objašnjava utjecaj čovjeka na globalno zatopljenje. GEO SŠ B.3.3. Učenik analizira posljedice globalnoga zatopljenja te aktivnosti međunarodne zajednice u rješavanju toga problema. GEO SŠ B.3.4. Učenik objašnjava postanak morskoga dna, glavnih reljefnih oblika u podmorju te opisuje utjecaj tektonike, vulkanizma i živoga svijeta na oblikovanje otoka i obala. GEO SŠ C.B.3.1. Učenik analizira održivo upravljanje resursima mora i podmorja s primjerima iz svijeta i Hrvatske.	- analizira dokaze o promjeni klime tijekom geološke prošlosti i u instrumentalno doba - objašnjava efekt staklenika - analizira podatke o glavnim stakleničkim plinovima u atmosferi i globalnoj temperaturi - objašnjava utjecaj čovjeka na emisiju stakleničkih plinova - objašnjava promjenu klime kao prirodni i antropogeno uvjetovani proces - objašnjava utjecaj klimatskih promjena na život na Zemlji - objašnjava aktualne prirodno-geografske promjene do kojih dolazi zbog globalnoga zatopljenja - objašnjava moguće posljedice globalnoga zatopljenja, negativne (npr. invazivne vrste, klimatske migracije stanovništva, sukobi) i pozitivne (npr. nove poljoprivredne i turističke mogućnosti) - navodi primjere međunarodne aktivnosti usmjerene smanjenju čovjekova utjecaja na klimatske promjene - uspoređuje i obrazlaže različite stavove država i organizacija u svijetu oko smanjenja emisije stakleničkih plinova - objašnjava postanak i starost morskoga dna i paleomagnetizam kao dokaz - razlikuje osnovna obilježja aktivnoga i pasivnoga kontinenteskog ruba, oceanskih bazena, dubokomorskih jaraka i oceanskih hrptova - razlikuje tipove otoka - opisuje uvjete za rast koralja i postanak koraljnih grebena i koraljnih otoka - obrazlaže uzroke potresa i vulkanizma u Pacifičkom vatrenom prstenu - obrazlaže nastanak i posljedice tsunamija - opisuje iskorištavanje i mogućnosti iskorištavanja mora i podmorja kao izvora energije i hrane - opisuje zakonsku regulativu u iskorištavanju mora i podmorja s primjerima iz svijeta i Hrvatske - objašnjava ekonomsku ulogu kontinenteskog plićaka - analizira važnost <i>offshore</i> vađenja rudnoga bogatstva te opisuje glavna ograničenja i opasnosti - analizira važnost i održivost morskoga ribarstva i marikulture - opisuje obilježja i posljedice El Niña - objašnjava ekološku ulogu i vrijednost koraljnih grebena i mangrova, njihovu ugroženost i potrebu zaštite - objašnjava potrebu i mogućnosti zakonske zaštite dijelova mora i podmorja na primjeru Hrvatske
Županijska razina natjecanja 3. razred GEO SŠ B.3.5. Učenik analizira obilježja, raspored i mogućnosti održive valorizacije subekumenskih prostora u	o ishodi učenja navedeni za školsku razinu natjecanja i sljedeći ishodi: - analizira geografsku raspodjelu ekstremnih subekumenskih okoliša u svijetu - obrazlaže nastanak najvećih svjetskih vrućih i hladnih pustinja (BWh i BWk) - objašnjava geografsku rasprostranjenost i uzroke slabe naseljenosti tropskih kišnih šuma - objašnjava geografsku rasprostranjenost tajgi - objašnjava uzroke nastanka subpolarnih i polarnih pustoši

svijetu i Hrvatskoj s pomoću geografske karte i IKT-a. GEO SŠ B.A.3.7. Učenik istražuje demografsku sliku Hrvatske, obrazlaže demografsku (ne)održivost te argumentirano iznosi vlastite prijedloge mjera populacijske politike.	- objašnjava uzroke slabe naseljenosti visokogorskih krajeva - analizira klimatske dijagrame mjernih stanica subekumenskih prostora - objašnjava tradicionalni način života i glavne gospodarske djelatnosti u ekstremnim subekumenskim okolišima - analizira suvremenu valorizaciju ekstremnih subekumenskih okoliša te mogućnosti i ograničenja njihove buduće valorizacije s aspekta očuvanja okoliša - analizira geografsku raspodjelu subekumenskih područja u Hrvatskoj te njihovu valorizaciju uz očuvanje okoliša - objašnjava provedbu, sadržaj i značenje popisa stanovništva - uspoređuje promjenu broja stanovnika Hrvatske i upravno-teritorijalnih jedinica po popisnim godinama - analizira tematsku kartu gustoće naseljenosti Hrvatske po županijama, izdvaja područja različite naseljenosti te obrazlaže najvažnije razloge neravnomjerne naseljenosti - objašnjava utjecaj migracija na promjenu broja stanovnika RH - objašnjava specifičnosti demografske tranzicije Hrvatske i posljedice za demografsku održivost - analizira promjenu biološke strukture te objašnjava posljedice senilizacije na održivost - objašnjava problematiku polarizacije naseljenosti
Državna razina natjecanja 3. razred GEO SŠ B.3.6. Učenik istražuje suvremene promjene u gradskim naseljima i njihovoj okolini te uspoređuje promjene u gradovima u Hrvatskoj i svijetu. GEO SŠ C.3.5. Učenik analizira važnost održivoga razvoja na primjerima iz zavičaja i Hrvatske.	o ishodi učenja navedeni za školsku i županijsku razinu natjecanja te sljedeći ishodi: - analizira i uspoređuje primjere socioekonomske polarizacije u gradovima i gradskim četvrtima - uspoređuje na odabranim primjerima funkcije i probleme megagradova i supergradova (komunalne i infrastrukturne) - opisuje elemente gradskoga sustava (prometni sustav, zbrinjavanje otpada, energetske sustav, namjena površina) - istražuje uzroke i posljedice postojanja gradske mikroklimе - razlikuje obilježja pametnoga, uključivoga i održivoga grada - identificira elemente održivoga grada (okolišna, gospodarska i demografska održivost) na primjeru grada u zavičaju - objašnjava važnost i načine gospodarenja otpadom - opisuje važnost i načine pročišćavanja otpadnih voda - obrazlaže potrebe i opisuje primjere ekoremedijacije (npr. odlagališta otpada, kamenoloma, rijeka) - obrazlaže važnost energetske održivosti - objašnjava problematiku zbrinjavanja nuklearnoga otpada na primjeru NE Krško - objašnjava važnost održivoga razvoja turizma s aspekta kapaciteta prirodne osnove - analizira ekološko stanje u zavičaju s aspekta održivoga razvoja - uspoređuje ekološko stanje u zavičaju s primjerima održivoga razvoja u Hrvatskoj i svijetu
Državna razina natjecanja 3. razred GEO SŠ B.3.1. Učenik provodi geografsko istraživanje povezano sa	PROVJERA GEOGRAFSKIH VJEŠTINA – prikuplja podatke na terenu i/ili iz drugih izvora – obrađuje podatke, prikazuje ih tablično, grafički (klimatski i linijski ili stupčasti ili kružni dijagram) i kartografski (tematska karta) te donosi zaključak – predstavlja rezultate istraživačkoga rada

sadržajima odabranoga ishoda i predstavlja rezultate istraživačkoga rada. GEO SŠ B.3.5. Učenik analizira obilježja, raspored i mogućnosti održive valorizacije subekumenskih prostora u svijetu i Hrvatskoj s pomoću geografske karte i IKT-a. GEO SŠ B.3.6. Učenik istražuje suvremene promjene u gradskim naseljima i njihovoj okolini te uspoređuje promjene u gradovima u Hrvatskoj i svijetu. GEO SŠ B.A.3.7. Učenik istražuje demografsku sliku Hrvatske, obrazlaže demografsku (ne)održivost te argumentirano iznosi vlastite prijedloge mjera populacijske politike. GEO SŠ C.3.5. Učenik analizira važnost održivoga razvoja na primjerima iz zavičaja i Hrvatske.	– objašnjava aktualne prirodno-geografske promjene do kojih dolazi zbog globalnoga zatopljenja – objašnjava moguće posljedice globalnoga zatopljenja, negativne (npr. invazivne vrste, klimatske migracije stanovništva, sukobi) i pozitivne (npr. nove poljoprivredne i turističke mogućnosti) – razlikuje tipove otoka – objašnjava tradicionalni način života i glavne gospodarske djelatnosti u ekstremnim subekumenskim okolišima – analizira suvremenu valorizaciju ekstremnih subekumenskih okoliša te mogućnosti i ograničenja njihove buduće valorizacije s aspekta očuvanja okoliša – analizira geografsku raspodjelu subekumenskih područja u Hrvatskoj te njihovu valorizaciju uz očuvanje okoliša – istražuje suvremene promjene u gradskim naseljima i njihovoj okolini u zavičaju i Hrvatskoj s pomoću dostupne literature i terenskoga rada – analizira i uspoređuje socioekonomske polarizacije u gradovima i gradskim četvrtima* – uspoređuje promjenu broja stanovnika Hrvatske i upravno-teritorijalnih jedinica po popisnim godinama – izrađuje i analizira tematsku kartu gustoće naseljenosti Hrvatske po županijama, izdvaja područja različite naseljenosti te obrazlaže najvažnije razloge neravnomjerne naseljenosti – objašnjava utjecaj migracija na promjenu broja stanovnika RH – objašnjava specifičnosti demografske tranzicije Hrvatske i posljedice za demografsku održivost – analizira promjenu biološke strukture te objašnjava posljedice senilizacije na održivost – objašnjava problematiku polarizacije naseljenosti – kritički vrednuje mjere populacijske politike i predlaže mjere demografske obnove – opisuje iskorištavanje i mogućnosti iskorištavanja mora i podmorja kao izvora energije i hrane – opisuje zakonsku regulativu u iskorištavanju mora i podmorja s primjerima iz svijeta i Hrvatske – objašnjava ekonomsku ulogu kontinentanskog plićaka – analizira važnost i održivost morskoga ribarstva i marikulture – objašnjava potrebu i mogućnosti zakonske zaštite dijelova mora i podmorja na primjeru Hrvatske – opisuje elemente gradskoga sustava (prometni sustav, zbrinjavanje otpada, energetske sustav, namjena površina) – istražuje uzroke i posljedice postojanja gradske mikroklike – razlikuje obilježja pametnoga, uključivoga i održivoga grada – identificira elemente održivoga grada (okolišna, gospodarska i demografska održivost) na primjeru grada u zavičaju – opisuje primjere velikih intervencija u prostoru (megaprojekti) – obrazlaže na primjerima društveno-gospodarske učinke gradnje megaprojekata – analizira utjecaj na okoliš i održivost megaprojekata na primjerima iz Hrvatske i svijeta – analizira industrijske, prometne, nuklearne, energetske i informatičke havarije – istražuje pozitivne i negativne učinke primjene tehnologije na stanovništvo, gospodarstvo i okoliš – pretpostavlja moguće posljedice zatajenja tehnologije za okoliš i prostornu organizaciju – objašnjava važnost i načine gospodarenja otpadom – obrazlaže važnost energetske održivosti – objašnjava važnost održivoga razvoja turizma s aspekta kapaciteta prirodne osnove – analizira ekološko s aspekta održivoga razvoja – uspoređuje ekološko stanje na primjerima održivoga razvoja u Hrvatskoj i svijetu
--	---

Tab. 8. Raspored ishoda učenja za četvrti razred gimnazija

Razina natjecanja	Odgojno-obrazovni ishodi
Školska razina natjecanja 4. razred GEO SŠ A.4.1. Učenik analizira utjecaj globalizacije na nacionalni identitet i suverenitet te navodi primjere nematerijalne i materijalne baštine kao elemenata nacionalnoga identiteta. GEO SŠ B.A.4.2. Učenik analizira geopolitičke, gospodarske i kulturno-civilizacijske aspekte podijeljenosti svijeta. GEO SŠ B.A.4.2. Učenik analizira geopolitičke, gospodarske i kulturno-civilizacijske aspekte podijeljenosti svijeta. GEO SŠ B.C.4.6. Učenik istražuje značenje državnih granica u suvremenome svijetu.	- razlikuje naciju od naroda - analizira utjecaj globalizacijskih procesa u suvremenome svijetu na očuvanje nacionalnih identiteta (utjecaj medija, glazbe, kulture, sporta, filmova i dr.) - navodi primjere nematerijalne i materijalne baštine kao elemenata nacionalnoga identiteta - analizira utjecaj globalizacijskih procesa na suverenitet država - analizira uzroke jačanja/slabljenja nacionalizma - objašnjava nastanak antiglobalizacijskih grupa i pokreta - opisuje multikulturalnost i obrazlaže njezine utjecaje na primjerima iz Hrvatske i svijeta - uspoređuje ostvarivanje ljudskih prava na primjerima iz Hrvatske i svijeta danas i u prošlosti - razlikuje vrste kulturalnih regija (formalna, funkcionalna, vernakularna, aspiracijska) - analizira polarizaciju svijeta prema gospodarskoj razvijenosti - uspoređuje suvremene velesile prema njihovoj gospodarskoj moći i izdvajanjima za vojsku te analizira njihove utjecaje i interese - analizira uzroke nastanka suvremenih kriznih žarišta u svijetu i njihove posljedice te navodi primjere - obrazlaže nastanak hrvatskih državnih granica na kopnu i moru - razlikuje enklave i eksklave te ih objašnjava na primjerima iz svijeta - obrazlaže različite granične režime s obzirom na protočnost ljudi i roba - obrazlaže primjere međunarodno priznatih, djelomično priznatih i nepriznatih država na primjerima iz Europe i svijeta - razlikuje pogranična područja s obzirom na društveno-gospodarska obilježja
Županijska razina natjecanja 4. razred GEO SŠ C.4.1. Učenik istražuje važnost poljoprivrede te analizira neravnomjernu dostupnost hrane u svijetu. GEO SŠ B.4.4. Učenik istražuje utjecaj prometa, interneta i svjetskih trgovinskih i financijskih tokova na povezivanje svijeta.	o ishodi učenja navedeni za školsku razinu natjecanja i sljedeći ishodi: - analizira prirodno-geografske i društveno-geografske čimbenike koji utječu na razvoj i mogućnosti različitih oblika poljoprivredne proizvodnje - uspoređuje najveće proizvođače i izvoznike/uvoznike glavnih prehrambenih poljoprivrednih proizvoda prema statističkim podacima FAO-a - analizira globalnu dostupnost hrane i načine rješavanja problema pothranjenosti i gladi u svijetu - uspoređuje funkciju i važnost prometa u povezivanju svijeta danas i u prošlosti - analizira povezanost prometa i trgovine - analizira prometnu, trgovinsku i financijsku povezanost svijeta - opisuje međunarodne migracije radne snage kao posljedicu povezivanja svijeta
Državna razina natjecanja	o ishodi učenja navedeni za školsku i županijsku razinu natjecanja te sljedeći ishodi:

4. razred GEO SŠ B.A.C.4.3. Učenik istražuje pojavu i razvoj turizma u Hrvatskoj i svijetu.	- objašnjava pojavu i razvoj turizma te vrednuje utjecaj pojedinih čimbenika na njegov razvoj - analizira utjecaj turizma na socioekonomske i prostorne promjene na primjerima iz Hrvatske i svijeta - razlikuje oblike turizma u Hrvatskoj i svijetu - razlikuje osnovne od selektivnih oblika turizma - razlikuje turističko mjesto, turističku regiju, turističku destinaciju i turistički proizvod - analizira podatke na razini država o broju turističkih dolazaka, noćenja i prihoda od turizma i izdvaja turistički najrazvijenija područja - uspoređuje čimbenike razvoja turizma u turistički najrazvijenijim područjima - razlikuje turističke regije Hrvatske te opisuje njihova specifična obilježja, izdvaja važnija turistička mjesta i njihove atrakcije - razlikuje pozitivne i negativne učinke pojedinih oblika turizma na stanovništvo, gospodarstvo i okoliš
Državna razina natjecanja 4. razred GEO SŠ B.4.1. Učenik provodi geografsko istraživanje povezano sa sadržajima odabranoga ishoda i predstavlja rezultate istraživačkoga rada. GEO SŠ B.A.4.5. Učenik razlikuje i analizira mjesta i prakse provođenja slobodnoga vremena te njihove posljedice u prostoru. GEO SŠ B.4.7. Učenik analizira utjecaj prirodno-geografskih i društveno-geografskih čimbenika na pojavu i širenje bolesti te na kvalitetu zdravlja na primjerima iz Hrvatske i svijeta. GEO SŠ C.4.1. Učenik istražuje važnost poljoprivrede te analizira neravnomjernu dostupnost hrane u svijetu.	PROVJERA GEOGRAFSKIH VJEŠTINA - obrađuje podatke, prikazuje ih tablično, grafički (klimatski i linijski ili stupčasti ili kružni dijagram) i kartografski (tematska karta) te ih komentira i donosi zaključke - analizira historijsko-geografske pretpostavke pojave slobodnoga vremena - analizira trajanje radnoga/slobodnog vremena i trajanje radnog vijeka na odabranim primjerima - analizira utjecaj slobodnoga vremena na potrošačke prakse (kupnja, prehrana, zabava i kultura) - analizira utjecaj potrošačkih praksi na promjene u prostoru na primjerima iz Hrvatske i svijeta - objašnjava mogućnosti različitih načina provođenja slobodnoga vremena na selu i u gradu i navodi primjere - analizira međuodnos socioekonomske strukture stanovništva i načina provođenja slobodnoga vremena - analizira prirodno-geografske i društveno-geografske čimbenike koji utječu na zdravlje ljudi, prostorni raspored i širenje određenih bolesti, indikatore zdravlja populacije, značenje i ulogu izobrazbe, WHO-a i Liječnika bez granica na suzbijanje bolesti - analizira prirodno-geografske i društveno-geografske čimbenike koji utječu na razvoj i mogućnosti različitih oblika poljoprivredne proizvodnje - uspoređuje trendove u proizvodnji, izvozu i uvozu glavnih prehrambenih poljoprivrednih proizvoda - analizira globalnu dostupnost hrane i načine rješavanja problema pothranjenosti i gladi u svijetu

Tab. 9. Raspored ishoda učenja za A kategoriju strukovnih i umjetničkih škola

U ovoj kategoriji mogu se natjecati učenici ili prvih ili drugih ili trećih ili četvrtih razreda strukovnih i umjetničkih škola. Tijekom strukovnog obrazovanja učenik se može samo jednom natjecati u ovoj kategoriji.

Razina natjecanja	Odgojno-obrazovni ishodi
Školska razina natjecanja	- orijentira se na geografskoj (stupanjskoj) mreži - koristi se brojčanim i grafičkim mjerilom za preračunavanje udaljenosti - prepoznaje primjenu suvremenih tehničkih sredstava za orijentaciju (GNSS, GPS prijemnik, aplikacije za navigaciju, radar, radiogoniometer, žirokompas) - analizira prostorne pojave i procese koristeći se skicama, dijagramima, tablicama, tematskim kartama - prepoznaje strukturu svemira (galaksije, zvijezde, ostala svemirska tijela) - uspoređuje obilježja planeta Sunčevog sustava - razlikuje posljedice gibanja Zemlje - uspoređuje slojeve (lupine) u zonalnoj građi Zemlji - analizira endogene procese i njima nastale oblike reljefa
Županijska razina natjecanje	o ishodi učenja navedeni za školsku razinu natjecanja i sljedeći ishodi: - analizira egzogene procese i njima nastale oblike reljefa - interpretira klimatski dijagram - obrazlaže utjecaj klimatskih faktora (atmosfera, geografske širine, raspodjele kopna i mora, nadmorske visine, reljefa i morskih struja) na klimatske elemente - objašnjava geografsku raspodjelu temperature zraka, tlaka zraka i padalina na Zemlji s pomoću geografskih karata - interpretira tematske karte (padalina, insolacije, temperature zraka i tlaka zraka) - analizira situaciju na sinoptičkoj karti i na temelju nje predviđa vrijeme
Državna razina natjecanja	o ishodi učenja navedeni za školsku i županijsku razinu natjecanja te sljedeći ishodi: - objašnjava svojstva mora (temperatura, salinitet, boja i prozirnost) - objašnjava geografsku raspodjelu površinske temperature i saliniteta mora - opisuje postanak, obilježja i utjecaj valova, morskih struja i morskih mijena - analizira prostorni raspored i gospodarski značaj svjetskih mora, rijeka i jezera te ih imenuje na karti - analizira prostorni raspored zaštićenih područja u Hrvatskoj (strogi rezervati, nacionalni parkovi i parkovi prirode)
Državna razina natjecanja	PISANA PROVJERA GEOGRAFSKIH VJEŠTINA - analizira radne materijale (tekstove, tablice, grafičke priloge) - obrađuje podatke, prikazuje ih tablično, grafički (klimatski i linijski ili stupčasti ili kružni dijagram) i kartografski (tematska karta) te donosi zaključak - analizira podatke o promjenama klime na različitim prostornim razinama

Tab. 10. Raspored ishoda učenja za B kategoriju strukovnih i umjetničkih škola

U ovoj kategoriji mogu se natjecati učenici ili prvih ili drugih ili trećih ili četvrtih razreda strukovnih i umjetničkih škola. Tijekom strukovnog obrazovanja učenik se može samo jednom natjecati u ovoj kategoriji.

Razina natjecanja	Odgojno-obrazovni ishodi
Školska razina natjecanja	- objašnjava geografski položaj i smještaj Republike Hrvatske - imenuje krajnje točke Republike Hrvatske - objašnjava obilježja i segmente kopnenih granica i granica na moru Republike Hrvatske - analizira prometni sustav Republike Hrvatske (vrste prometa i prometne koridore) - objašnjava nastanak glavnih reljefnih cjelina Republike Hrvatske na temelju geološke građe i djelovanja unutarnjih i vanjskih procesa - razlikuje vrste stijena i reljefne oblike Hrvatske - povezuje vrste stijena i reljefne oblike Hrvatske s njihovim postankom, geološkim razdobljima, gospodarskim značajem i naseljenošću - objašnjava utjecaj klimatskih elemenata i modifikatora na klimu Hrvatske - analizira klimatske dijagrame - razlikuje klimatske (pod)tipove u Hrvatskoj - objašnjava svojstva Jadranskoga mora (temperatura, salinitet, boja i prozirnost) - uspoređuje suvremene hidrogeografske značajke Hrvatske (rijeke, jezera, močvare)
Županijska razina natjecanja	o ishodi učenja navedeni za školsku razinu natjecanja i sljedeći ishodi: - prepoznaje UNESCO-ovu prirodnu i kulturnu baštinu Hrvatske kao sastavni dio nacionalnog identiteta - interpretira grafičke priloge i tematske karte kretanja broja stanovnika i gustoće naseljenosti u Hrvatskoj - analizira prirodno, prostorno i opće kretanje stanovništva u Hrvatskoj - izračunava odrednice prirodnog, prostornog i općeg kretanja stanovništva u Hrvatskoj - analizira demografske strukture u Hrvatskoj
Državna razina natjecanja	o ishodi učenja navedeni za školsku i županijsku razinu natjecanja te sljedeći ishodi: - opisuje oblike naseljenosti te obilježja gradskih i seoskih naselja Hrvatske - objašnjava nodalno-funkcionalnu regionalizaciju kao temelj prostorne organizacije Hrvatske - analizira suvremena obilježja hrvatskog gospodarstva (prirodne i društvene pretpostavke razvoja, kretanje gospodarskih pokazatelja) - analizira procese europskog integriranja i njihov utjecaj na hrvatsko društvo - analizira razvoj i strukturu Europske unije, njezine glavne ciljeve i vrijednosti te političko i gospodarsko značenje u Europi i svijetu

Državna razina natjecanja	PISANA PROVJERA GEOGRAFSKIH VJEŠTINA - obrađuje podatke, prikazuje ih tablično, grafički (linijski, stupčasti ili kružni dijagram) i kartografski (tematska karta) te donosi zaključak - analizira globalizacijske procese, njihove posljedice i utjecaj na gospodarske djelatnosti
----------------------------------	--

DODATAK 2 Posebnih pravila za Natjecanje iz geografije:

- PRIVOLA ZA OBRADU OSOBNIH PODATAKA (ZA MALOLJETNOG UČENIKA)**
- IZJAVA MENTORA**
- LISTIĆ SA ZAPORKOM**
- IZVJEŠĆE POVJERENSTVA O ODRŽANOM ŠKOLSKOJ RAZINI NATJECANJA IZ GEOGRAFIJE 2026. GODINE**
- IZVJEŠĆE POVJERENSTVA O ODRŽANOJ ŽUPANIJSKOJ RAZINI NATJECANJA IZ GEOGRAFIJE 2026. GODINE**
- IZGLED NASLOVNICE PISANE PROVJERE ZNANJA I VJEŠTINA ZA ŠKOLSKU RAZINU NATJECANJA**

Voditelj obrade:
Agencija za odgoj i obrazovanje
Donje Svetice 38, 10000 Zagreb

**PRIVOLA ZA OBRADU OSOBNIH PODATAKA
(ZA MALOLJETNOG UČENIKA)**

Ja, _____, iz _____,
(ime i prezime nositelja roditeljske odgovornosti) (adresa)

svojim potpisom dajem privolu voditelju obrade da može prikupljati i obrađivati osobne podatke mog djeteta

_____, učenika _____ razreda
(ime i prezime učenika) (razred)

_____, koje sudjeluje na učeničkom
(ime škole i mjesto)

natjecanju/smotri _____
(naziv natjecanja/smotre)

u svrhe promocije učeničkih natjecanja i smotri te objave fotografija, audio i video zapisa s održanih natjecanja i smotri.

Privola se odnosi na sljedeće osobne podatke djece:

- fotografije,
- audio i videozapise.

Suglasan/na sam da se gore navedeni osobni podaci mog djeteta koriste za (molimo zaokružiti):

1.	Objavu u tiskanim i elektroničkim izvješćima Agencije za odgoj i obrazovanje, organizatora natjecanja i smotre škole koju učenik pohađa.	DA	NE
2.	Objavu na internetskim stranicama Agencije za odgoj i obrazovanje, organizatora natjecanja i smotre i škole koju učenik pohađa.	DA	NE

Sa svim prikupljenim podacima postupat će se sukladno Općoj uredbi za zaštitu podataka (GDPR). Privola se odnosi isključivo na prethodno navedene svrhe obrada navedenih kategorija osobnih podataka učenika koji se prikupljaju i obrađuju za vrijeme njihova sudjelovanja na natjecanju/smotri te se navedeni osobni podaci u drugu svrhu ne smiju koristiti.

Poznato mi je da imam pravo ostvariti uvid u prikupljene osobne podatke te, ako je moguće, na ispravak netočnih podataka, brisanje i prijenos istih, da imam pravo u bilo kojem trenutku povući svoju privolu za određenu svrhu obrade podnošenjem pisanog zahtjeva na email adresu zastita.podataka@azoo.hr ili poštom na adresu Agencija za odgoj i obrazovanje, Donje Svetice 38, 10000 Zagreb.

Potpisom na ovom obrascu potvrđujem da sam upoznat s općim i posebnim pravilima provedbe i vremenikom svih razina natjecanja. Potpisom na ovom obrascu potvrđujem suglasnost s navedenim pravilima, vremenikom te s načinima informiranja o provedbi natjecanja putem mrežnih stranica AZOO-a i HGD-a.

U _____, _____ 2026. _____
(vlastoručni potpis nositelja roditeljske odgovornosti)

IZJAVA MENTORA

Ja, _____,
(ime i prezime mentora)

iz

(ime škole i mjesto)

za sudjelovanje na učeničkom **Natjecanju iz geografije** 2025./2026. školske godine

svojim potpisom potvrđujem da sam upoznat:

- s općim pravilima provedbe i vremenikom svih razina natjecanja
- s posebnim pravilima Natjecanja iz geografije
- s uputama državnog i županijskog povjerenstva za provedbu školskog, županijskog i državnog Natjecanja iz geografije.

Potpisom na ovom obrascu potvrđujem da sam sve učenike kojima sam mentor i njihove roditelje/skrbnike upoznao s navedenim pravilima, vremenikom i uputama. Potpisom na ovom obrascu potvrđujem suglasnost s navedenim pravilima, vremenikom te s načinima informiranja o provedbi svih razina Natjecanja iz geografije putem mrežnih stranica AZOO-a i HGD-a.

U _____ 2026.

(vlastoručni potpis mentora)

Napomena: Uporaba imenica učenik i mentor u tekstu podrazumijeva i osobe ženskog i muškog spola, dakle: učenice/ učenike, učiteljice/ učitelje, nastavnice/ nastavnike).

obrazac za zaporku

LISTIĆ SA ZAPORKOM
(ispunjava učenik/učenica tiskanim slovima)

(zaporka – peteroznamenasti broj i riječ)

--	--	--	--	--	--

Nadnevak:

Područje (zaokružite naziv natjecanja):

ŠKOLSKA / ŽUPANIJSKA / DRŽAVNA RAZINA
NATJECANJA IZ GEOGRAFIJE 2026. GODINE

Ime i prezime učenika/učenice: _____

Razred / kategorija natjecanja (zaokružiti):

5. razred	6. razred	7. razred	8. razred	1. razred gimnazije	2. razred gimnazije	3. razred gimnazije	4. razred gimnazije	A kategorija	B kategorija
--------------	--------------	--------------	--------------	------------------------	------------------------	------------------------	------------------------	-----------------	-----------------

Ime škole (ime škole, mjesto u kojemu je sjedište škole, ulica i broj):

Ime i prezime mentora/mentorice:

OIB učenika/učenice:

E-MAIL ADRESA UČENIKA U DOMENI @SKOLE.HR:

kontakt telefon učenika: _____

**IZVJEŠĆE POVJERENSTVA O ODRŽANOJ ŠKOLSKOJ RAZINI
NATJECANJA IZ GEOGRAFIJE 2026. GODINE**

Županija: _____

Škola-organizator natjecanja: _____

Članovi povjerenstva za provedbu školske razine Natjecanja:

Broj učenika koji su sudjelovali na školskoj razini Natjecanja iz geografije 2026. godine

Razred:	Broj učenika u matičnoj školi:
5.	
6.	
7.	
8.	
Ukupno OŠ	

Razred:	Broj učenika u matičnoj školi:
1. gimnazije	
2. gimnazije	
3. gimnazije	
4. gimnazije	
A kategorija	
B kategorija	
Ukupno SŠ	

Problemi u radu i provedbi školske razine Natjecanja u matičnoj školi:

Prijedlozi za poboljšanje u sljedećim godinama:

Predsjednik/predsjednica Povjerenstva za provedbu školske razine Natjecanja:

**IZVJEŠĆE POVJERENSTVA O ODRŽANOJ ŽUPANIJSKOJ RAZINI
NATJECANJA IZ GEOGRAFIJE 2026. GODINE**

Županija: _____

Škola-organizator natjecanja: _____

Članovi povjerenstva za provedbu županijske razine Natjecanja:

Broj učenika koji su sudjelovali na županijskoj razini Natjecanja iz geografije 2026. godine

Razred:	Broj učenika u matičnoj školi:
5.	
6.	
7.	
8.	
Ukupno OŠ	

Razred:	Broj učenika u matičnoj školi:
1. gimnazije	
2. gimnazije	
3. gimnazije	
4. gimnazije	
A kategorija	
B kategorija	
Ukupno SŠ	

Problemi u radu i provedbi županijske razine Natjecanja u matičnoj školi:

Prijedlozi za poboljšanje u sljedećim godinama:

Predsjednik/predsjednica Povjerenstva za provedbu županijske razine Natjecanja:

IZGLED NASLOVNICE PISANE PROVJERE ZNANJA

ŠKOLSKA RAZINA NATJECANJA IZ GEOGRAFIJE 2026. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: (npr. ispit za 5. razred)

Zaporka

--	--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova _____ / 50

Potpis članova Školskog povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Zadatke je potrebno rješavati prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Upotreba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji nabilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Za vrijeme pisanja ispita natjecatelj se može koristiti listom A4 formata dodijeljenim od Školskog povjerenstva i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se list predaje Školskom povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje, vrednuju se s jednim, dvama ili trima bodovima. Netočno riješeni zadatci, naknadno ispravljeni odgovori i odgovori napisani u zagradi ne vrednuju se.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Školsko povjerenstvo.